

Наталя Будна, Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

ЧАСТИНА 2

клас

Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 3-х частинах)

Частина 2

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН
2023

УДК 51(075.2)
Б 90

Навчальний посібник створено за Типовими освітніми програмами,
розробленими під керівництвом О. Я. Савченко та керівництвом Р. Б. Шиїана

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертних комісій з педагогіки та методики початкової освіти
від 20 січня 2023 року (протокол №1) та з проведення антидискримінаційної
експертизи від 5 січня 2023 року (протокол №1)],
№2.0012-2023 у Каталозі надання грифів навчальній літературі
та навчальним програмам

Будна Н. О.

Б 90 Математика : навч. посібн. для 1 кл. закладів загальн. середн.
освіти : у 3-х ч. Ч. 2. / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : На-
вчальна книга – Богдан, 2023. — 96 с. : іл.

ISBN 978-966-10-6886-4

Навчальний посібник за своїм змістом відповідає Державно-
му стандарту початкової освіти та Типовим освітнім програмам.
Для учнів 1 класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

<https://edodatok.com/6875-8/>

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohnan-digital.com

ISBN 978-966-10-6886-4

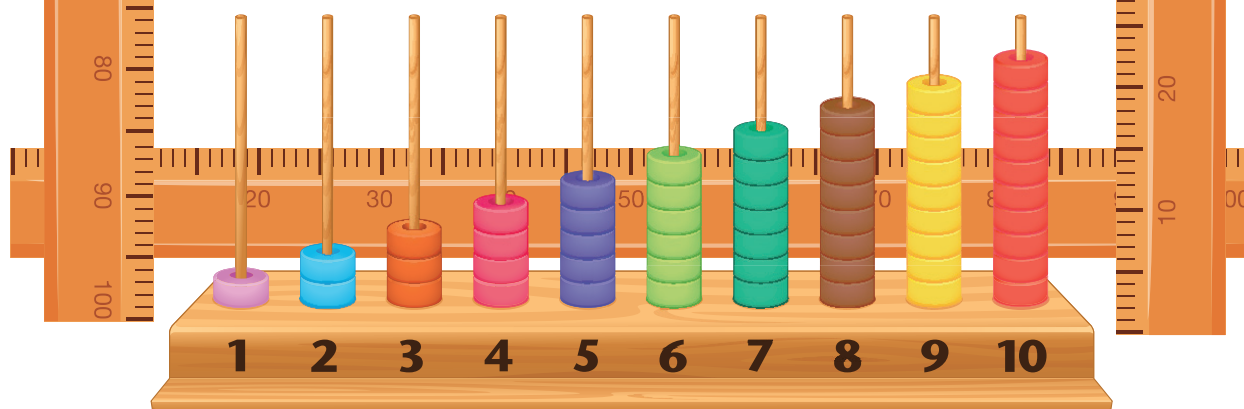
© Будна Н. О., Беденко М. В., 2023
© Навчальна книга – Богдан, виключна ліцензія
на видання, оригінал-макет, 2023

Дорогий першокласнику! Дорога першокласнице!

Вітаємо тебе на сторінках другої частини посібника. Тут ти дізнаєшся, що таке задача і з яких елементів вона складається, які бувають типи задач та як їх розв'язувати. Також вивчиш таблиці додавання і віднімання в межах 10, ознайомишся з назвами компонентів цих дій, продовжиш виконувати обчислення й порівняння виразів.

Тебе чекають цікаві дослідження та робота з інформацією, поданою у вигляді схем, таблиць, діаграм. А ще ти довідаєшся, що таке кілограм та літр і що вимірюють у цих одиницях.

Бажаємо наснаги й успіхів!

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— запам'ятай;

— виконай за допомогою лічильного матеріалу;

— робота в парах або групах;

— порівняй;

— кругові вирази;

— творчі завдання.

Компоненти дії додавання. Многокутник

1. Прочитай назви чисел при додаванні. Запам'ятай їх.

$$\begin{array}{ccccccc} & & \text{сума} & & & & \\ & & \underbrace{\hspace{10em}} & & & & \\ \mathbf{2} & + & \mathbf{3} & = & \mathbf{5} & & \\ \text{доданок} & & \text{доданок} & & \text{сума} & & \end{array}$$

2. Виконай дії. Підкресли найбільший доданок і найменшу суму.

$4 + 4 = \square$

$2 + 3 = \square$

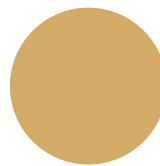
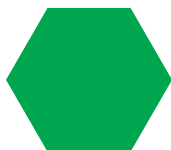
$5 + 3 = \square$

$1 + 7 = \square$

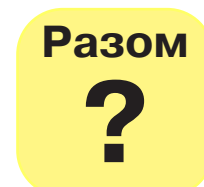
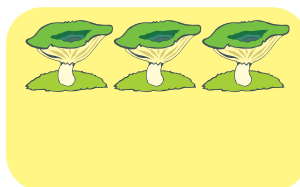
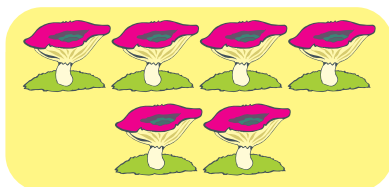
$3 + 6 = \square$

$8 + 2 = \square\square$

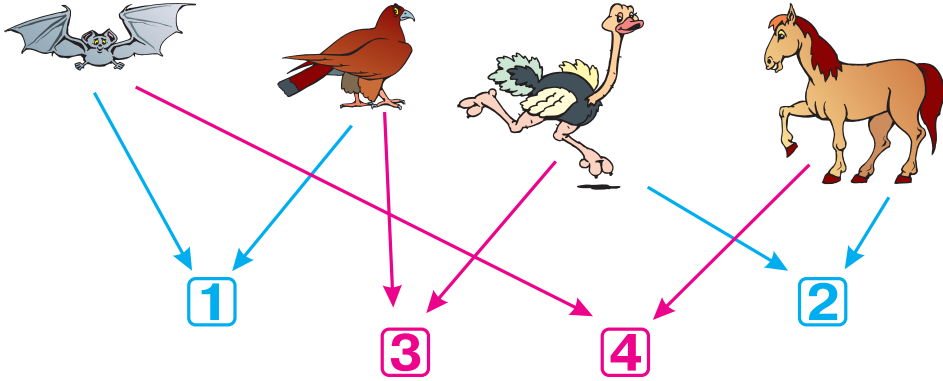
3. Які з цих фігур можна назвати многокутниками? Обґрунтуй свою думку.

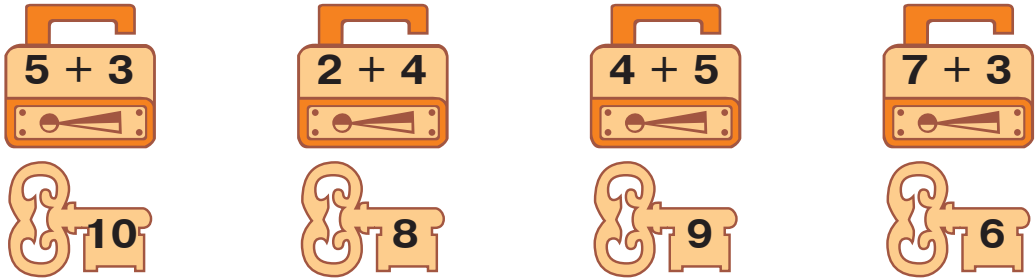
4.

5. Назвіть спільні ознаки цих тварин.

6.

7. Склади й запиши вирази на додавання. Обчисли їх та підкреслили отримані суми.

8. Виконай додавання. Підкресли найбільшу суму.

$6 + 4 = .$	$8 + 1 = .$	$3 + 1 = .$
$5 + 4 = .$	$3 + 2 = .$	$2 + 4 = .$

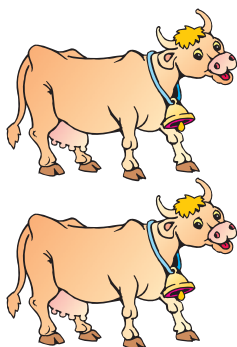
9. Намалюй зліва від чотирикутника п'ятикутник, а справа від трикутника — круг.

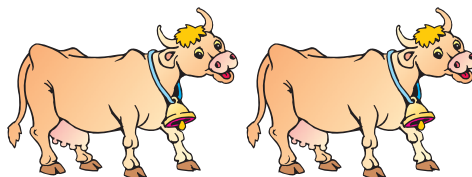
Число і цифра 0.

Порівняння нуля з натуральним числом

1. Паслося

Пішло додому

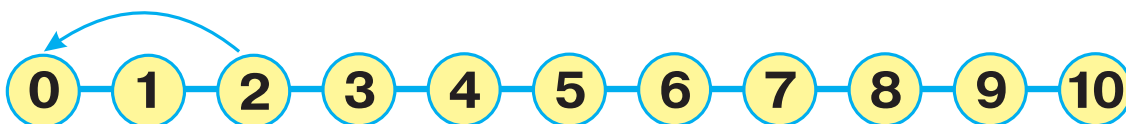

Залишилося на лузі

$$2 - 2 = \square$$

Зверни увагу, на якому місці числового ряду розташоване число 0.

2. Розглянь малюнки й записи. Як отримали число 0?

$$3 - 1 = 2$$

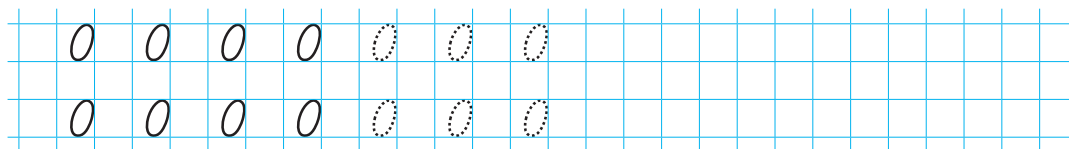

$$2 - 1 = 1$$

$$1 - 1 = 0$$

3.

4.

Полічи предмети й обведи відповідне число за зразком.

1 (2) 3

0 1 2

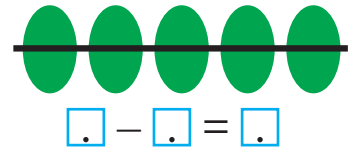
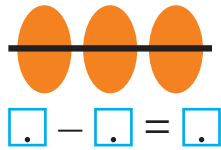
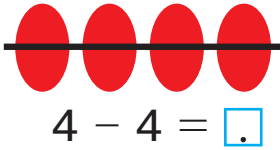

3 4 5

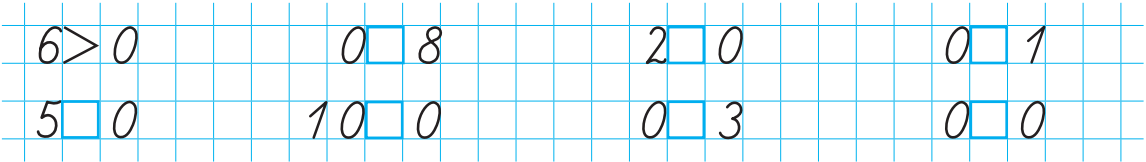

0 1 2

5. Допиши пропущені числа.

6.

7.

Було

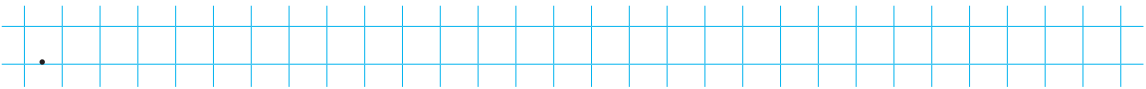
Витратили

Залишилося

10 гривень

?

8. За допомогою якої риски даний відрізок зменшили на 1 см; на 2 см; на 3 см; на 4 см?

9.

10. Допиши пропущені числа.

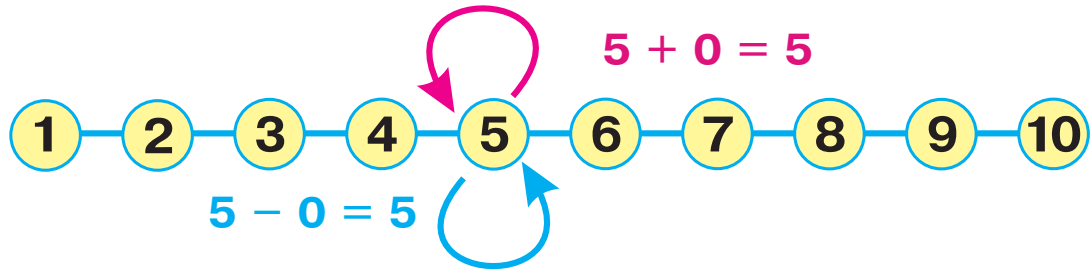
$\square - \square = \square$

$\square - \square = \square$

Додавання та віднімання числа 0

1. Як зміниться число, якщо до нього додати 0? Від нього відняти 0? Зроби висновок.

2.

Було

Принесли

Стало квітів

3. Який вираз відповідає малюнку? Що треба змінити на малюнку, щоби йому відповідав інший вираз?

Стояло

Поставили

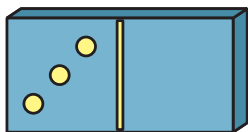
Стало коней

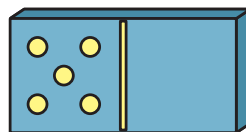
$$2 + 5$$

$$2 + 0$$

4. Склади, запиши й обчисли вирази про крапочки на кісточках доміно.

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

5. Обчисліть.

$1. \quad 8 + 2 = \square \square$

$4 + 4 = \square$

$10 - 2 = \square$

$5 + 5 = \square \square$

$3 + 6 = \square$

$10 - 1 = \square$

$2. \quad 2 + 8 = \square \square$

$5 + 4 = \square$

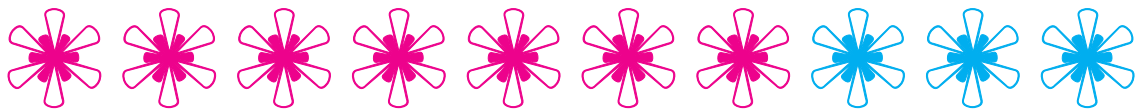
$9 - 3 = \square$

$6 + 3 = \square$

$7 + 3 = \square \square$

$10 - 3 = \square$

6. Скільки і яких зірочок треба перефарбувати, щоб рожевих і блакитних зірочок стало порівну? Обведи їх.

7. Допиши пропущені числа.

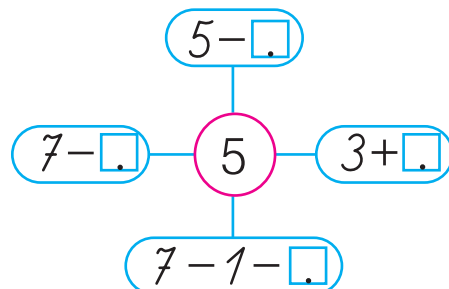
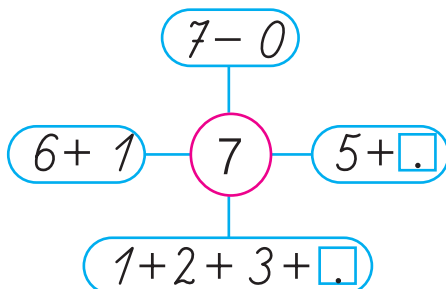
$5 - 5 = \dots$	$10 - \dots = 10$	$2 + 0 = \dots$
$4 - 0 = \dots$	$\dots + 1 = 1$	$8 - \dots = 8$

8. За малюнком склади, запиши й обчисли вираз.

$\square - \square = \square$

9. Допиши пропущені числа.

Компоненти дії віднімання. Куб

1. Прочитай назви чисел при відніманні. Запам'ятай їх.

різниця

$$8 - 5 = 3$$

зменшуване від'ємник різниця

2. Обчисли. Підкресли найбільше зменшуване і найменший від'ємник.

$10 - 3 = .$	$5 - 4 = .$
$9 - 1 = .$	$3 - 3 = .$
$8 - 2 = .$	$6 - 5 = .$

3. Допишіть пропущені числа.

1. $5 + \square = 8$

$4 + \square = 6$

$7 + \square = 8$

$4 + \square = 5$

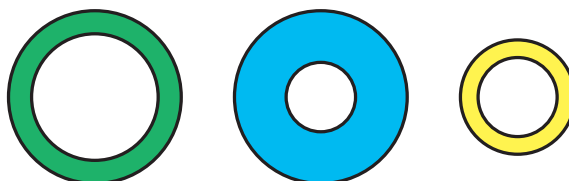
2. $8 + \square = 9$

$5 + \square = 10$

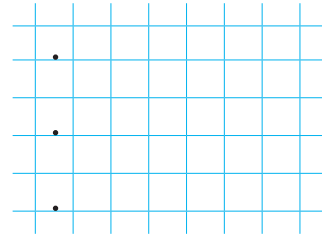
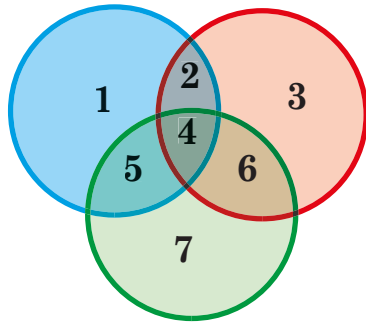
$7 + \square = 9$

$8 + \square = 10$

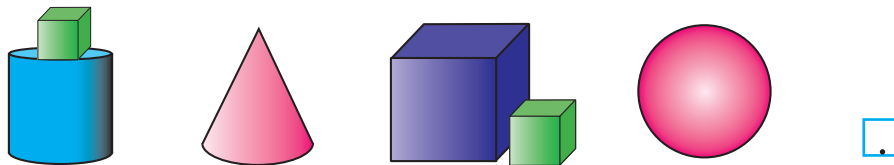
4. Із кожного зображеного круга вирізали менший круг. Обведи круг, із якого вирізали найбільший круг.

5. Які числа розташовані в зеленому крузі? Запиши в першому рядку. У блакитному крузі? Запиши в другому рядку. У червоному крузі? Запиши в третьому рядку. У спільній частині всіх кіругів? Обведи.

6. Скільки кубів ти бачиш на малюнку? Запиши відповідне число.

7. Допиши пропущені знаки.

$5 - 2 \square 2 + 4$

$9 - 3 \square 4 + 1$

$4 + 2 \square 7 - 3$

$8 - 3 \square 2 + 3$

$2 + 6 \square 10 - 2$

$1 + 0 \square 8 - 0$

8. Наведи відрізок, довжина якого дорівнює довжині відрізка AB .

$A \quad 2 \text{ см} \quad B$

9.

Переставний закон дії додавання

1. Обчисли й порівняй отримані суми. Зроби висновок.

$$3 + 5$$

$$5 + 3$$

При додаванні числа можна переставляти.

2. Допиши пропущені числа та знаки.

$$2 + 7 = \square$$

$$7 + 2 = \square$$

$$2 + 7 = \square \quad 7 + 2 = \square$$

3. Виконайте дії. Щоб полегшити обчислення, можете переставляти доданки.

$$1. \quad 2 + 4 = \square$$

$$4 + 6 = \square$$

$$10 - 5 = \square$$

$$3 + 5 = \square$$

$$8 - 3 = \square$$

$$10 - 3 = \square$$

$$2. \quad 1 + 9 = \square$$

$$10 - 2 = \square$$

$$2 + 6 = \square$$

$$3 + 4 = \square$$

$$10 - 4 = \square$$

$$3 + 7 = \square$$

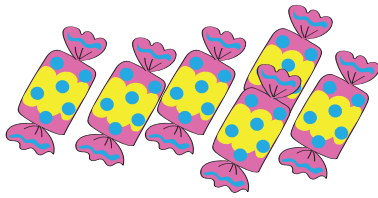
4. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово. Запиши його.

6 10 9 1 5 4 2
В Й Е С О Л О

5.

Було

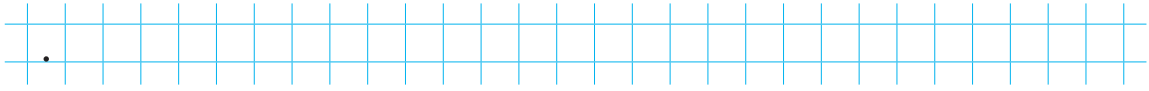

Купили

Стало

?

6.

$8 + 1 \square 8 - 1$

$10 - 3 \square 3 + 4$

$5 + 4 \square 1 + 9$

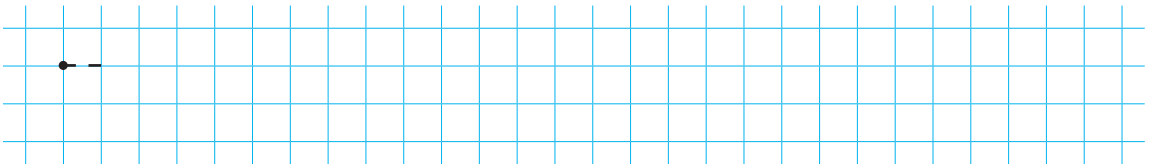
$6 + 2 \square 2 + 6$

$10 + 0 \square 2 + 7$

$8 - 3 \square 6 - 3$

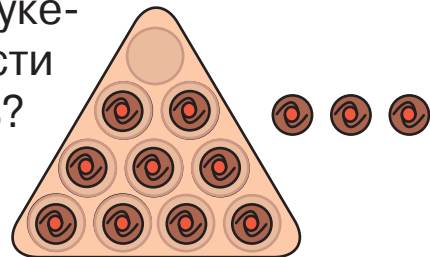
7.

Накресли відрізок завдовжки 8 см. Поділи його рисою на два однакові відрізки.

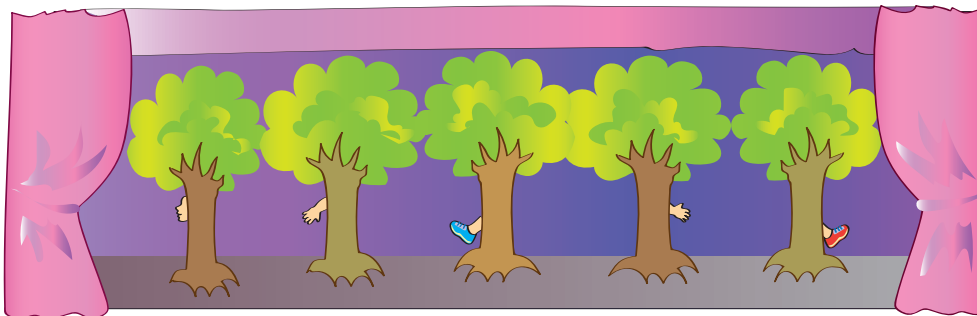

8.

У такій коробці вміщується 10 цукерок. Скільки цукерок треба докласти в коробку, щоб їх там стало десять? Скільки цукерок при цьому залишиться поза коробкою?

9.

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

Задача. Структура задачі

1. Це **задача**. Вона складається з **умови** та **запитання**.

У коробці було 5 олівців. Зайчик-вуханчик узяв 2 олівці для малювання. Скільки олівців залишилося в коробці?

Щоб дати відповідь на запитання задачі, її потрібно розв'язати. Розв'язання записують арифметичною дією.

Задача

$$5 - 2 = 3 \text{ (ол.)}$$

Відповідь: 3 олівці.

2. Розв'яжи задачу. Запиши розв'язання та відповідь.
У Ясі було 5 грн. Їй дали ще 2 грн. Скільки гривень стало в Ясі?

$$\square \square \square = \square \text{ (грн)}$$

Відповідь: \square гривень.

3. Однакові літери в цих записах позначають однакові цифри, різні літери — різні цифри. Розшифруй записи.

$$AM - A = Y$$

$$M + M = M$$

$$B + B = AM$$

4. З'єднай за зразком.

В автобусі їхало 6 пасажирів. На зупинці зайшло ще 3 пасажирів.

Запитання
задачі

Скільки пасажирів стало в автобусі?

Умова
задачі

$$6 + 3 = 9 \text{ (п.)}$$

Відповідь

9 пасажирів.

Розв'язання

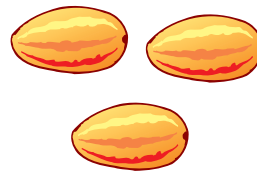
5. $2 + 6 \rightarrow \square - 3 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square - 3 \rightarrow \square + 2 \rightarrow \square$

6. Яку дію ти обереш для розв'язування цієї задачі? Обведи потрібний знак.

+

-

Усього
плодів

?

7. На гілці сиділа пташка. До неї прилетіло ще дві.

Іванко вважає, що він склав задачу. А ти як гадаєш?

Постав запитання до задачі. Розв'яжи її. Дай відповідь.

$$\square + \square = \square \text{ (пт.)}$$

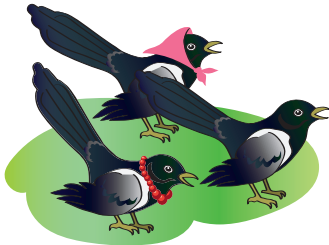
Відповідь: \square пташки.

Складання та розв'язування задач за малюнками

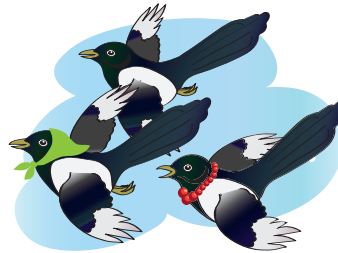
1. За поданими малюнками складіть і розв'яжіть задачу.

1. **Було**

Прилетіло

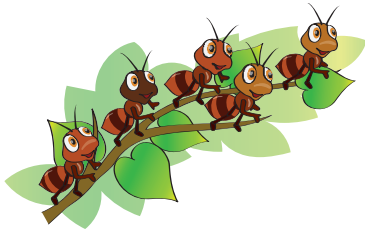
Стало

?

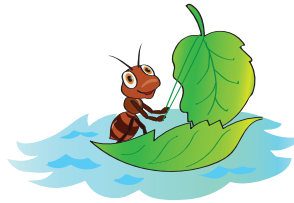
$$\square \square \square = \square \text{ (с.)}$$

Відповідь: \square сорок.

2. **Було**

Відплив

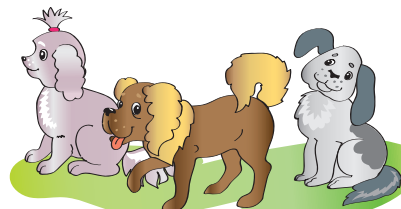
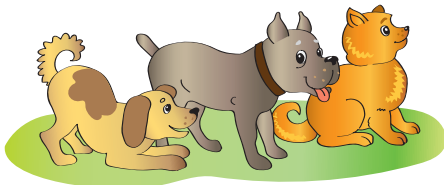
Залишилося

?

$$\square \square \square = \square \text{ (м.)}$$

Відповідь: \square мурахи.

3.

Усього

?

$$\square \square \square = \square \text{ (п.)}$$

Відповідь: \square песиків.

2. Знайди адресата кожного листа. З'єднай конверти з номерами квартир.

$$\boxed{3 + 4}$$

$$\boxed{8 - 2}$$

$$\boxed{9 - 1}$$

$$\boxed{4 - 3}$$

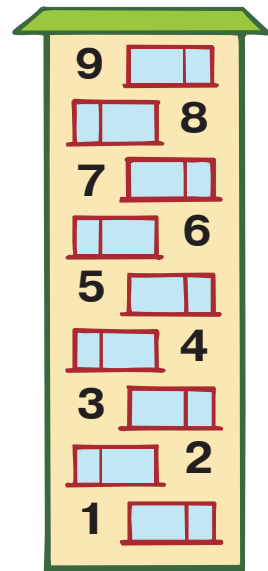
$$\boxed{5 - 1}$$

$$\boxed{7 + 2}$$

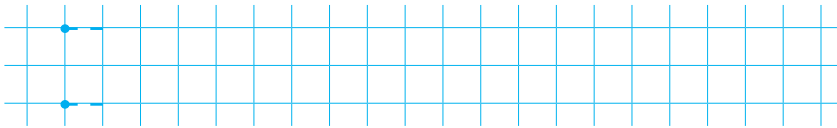
$$\boxed{6 - 4}$$

$$\boxed{8 - 3}$$

$$\boxed{5 - 2}$$

3. Накресли відрізки довжиною 3 см і 5 см.

4. Допиши пропущені числа.

$$3 + \square = 7$$

$$5 + \square = 8$$

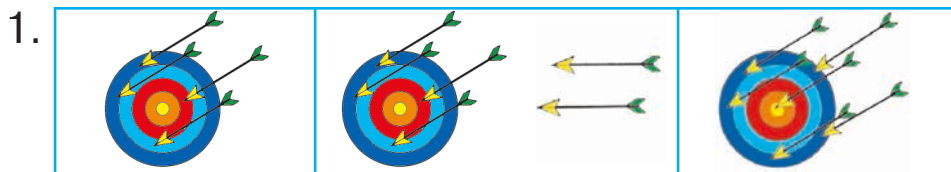
$$3 + \square = 9$$

$$4 + \square = 7$$

$$3 + \square = 8$$

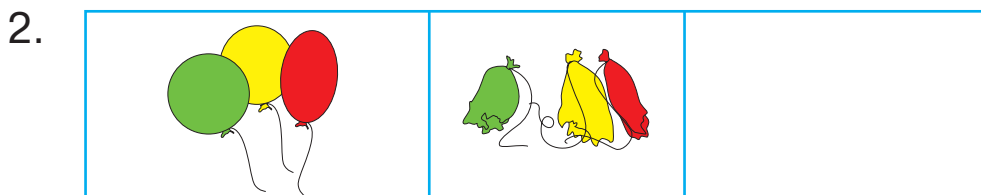
$$1 + \square = 9$$

5. Складіть і розв'яжіть задачі за малюнками.

$$\square \square \square = \square \text{ (стр.)}$$

Відповідь: \square стріл.

$$\square \square \square = \square \text{ (к.)}$$

Відповідь: \square кульок.

Розв'язування задач на знаходження суми

1. Прочитай задачу. Якою дією її потрібно розв'язати? Поясни, чому.

В одній руці гнома 1 гриб, а в іншій — 2 гриби. Скільки всього грибів у гнома?

$$\square \square \square = \square \text{ (гр.)}$$

Відповідь: \square гриби.

Задачі на знаходження суми розв'язують за допомогою дії додавання.

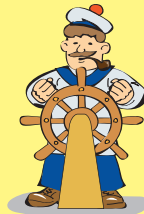
2. Розв'яжи задачу.

На кораблику є 4 матроси й 1 капітан. Скільки всього моряків на кораблику?

4

1

Усього моряків

?

$$\square \square \square = \square \text{ (м.)}$$

Відповідь: \square моряків.

3. Обчисли.

$$5 + 4 = \square$$

$$3 + 4 = \square$$

$$8 - 2 = \square$$

$$2 + 5 = \square$$

$$6 + 3 = \square$$

$$7 - 1 = \square$$

4. $5 \square 4 + 1$

$$3 + 1 \square 6$$

$$10 \square 1$$

$$7 \square 8 - 2$$

$$4 + 2 \square 9$$

$$9 \square 10$$

5. Прочитай і порівняй задачі. Доповни другу задачу. Розв'яжи задачі й запиши відповіді.

1) У парку росло 4 клени. Посадили ще 3 клени. Скільки кленів стало в парку?

$$\square \square \square = \square \text{ (кл.)}$$

Відповідь: \square кленів.

2) У парку росло 4 клени і 3 ялинки. Скільки

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 росло в парку?

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дерев.

6.

1. Прочитайте задачу й підкресліть її запитання. Розв'яжіть задачу.

Петрик має 5 зошитів у клітинку і 3 зошити в лінійку. Скільки всього зошитів у Петрика?

$$\square \square \square = \square \text{ (з.)}$$

Відповідь: \square зошитів.

2. Прочитайте задачу й підкресліть її умову. Розв'яжіть задачу.

Оксанка розфарбувала спочатку 3 малюнки, а потім — ще 5 малюнків. Скільки всього малюнків розфарбувала Оксанка?

$$\square \square \square = \square \text{ (м.)}$$

Відповідь: \square малюнків.

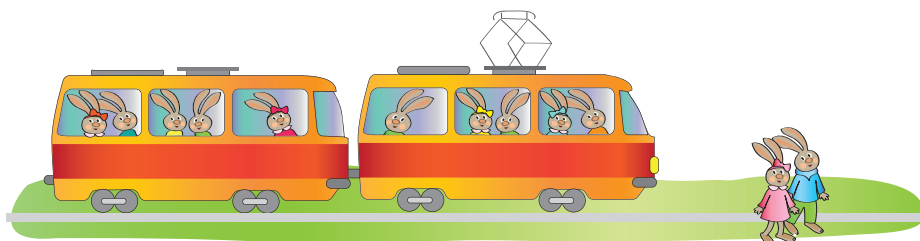
Розв'язування задач на знаходження остачі

1. Склади задачу. Якою дією її потрібно розв'язати? Поясни, чому.

Їхало 10

Вийшло

Поїхало далі

$$\square \square \square \square = \square \text{ (з.)}$$

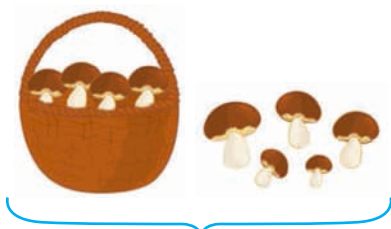
Відповідь: \square зайців.

Задачі на знаходження остачі розв'язують за допомогою дії віднімання.

2. За поданими малюнками складіть та розв'яжіть задачі.

1.

$$\square \square \square = \square \text{ (гр.)}$$

Відповідь: \square грибів.

2.

Було

Від'їхало

Залишилося

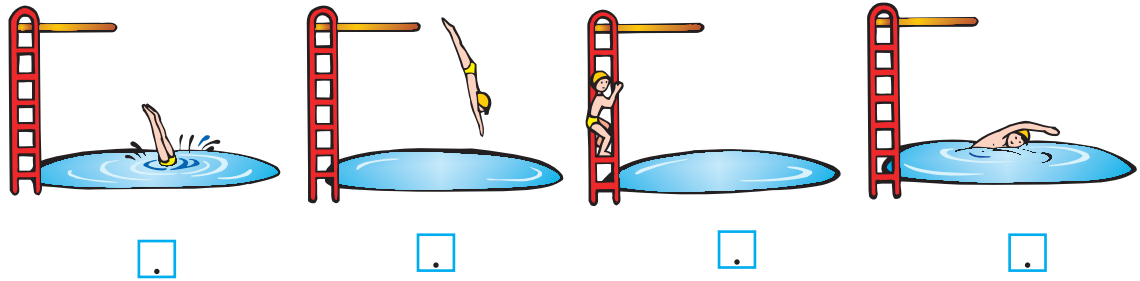

?

$$\square \square \square = \square \text{ (м.)}$$

Відповідь: \square машин.

3. Що було спочатку, а що — потім? Пронумеруй.

4. Поміркуй, яка з цих іграшок найлегша. Обведи її.

5. Обчисли.

$8 - 3 = \square$

$10 - 1 = \square$

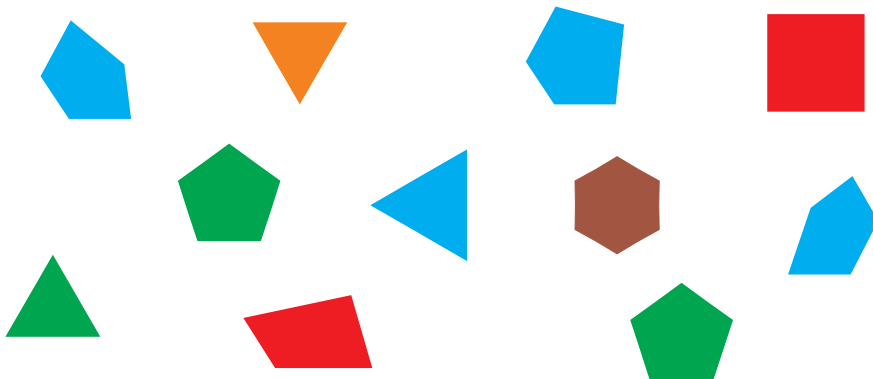
$6 - 3 = \square$

$7 - 2 = \square$

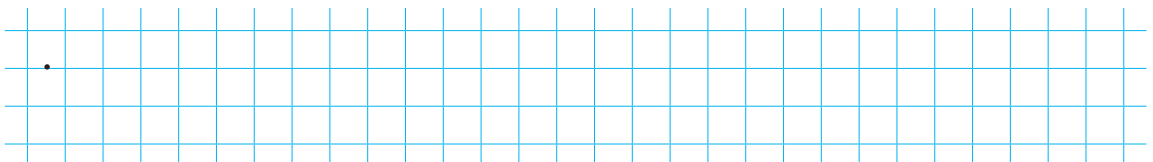
$10 - 4 = \square$

$4 - 1 = \square$

6. Обведи шестикутник. Поясни, чому цю фігуру так називають.

7. Склади та розв'яжи свою задачу.

Урок-дослідження. Складання та розв'язування задач

1. За малюнками складіть та розв'яжіть задачі. Поясніть вибір дії розв'язання.

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дітей.

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дітей.

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дітей.

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дітей.

2.

Було

Купили

Стало

$$\square \square \square = \square \text{ (ч.)}$$

Відповідь: \square чашок.

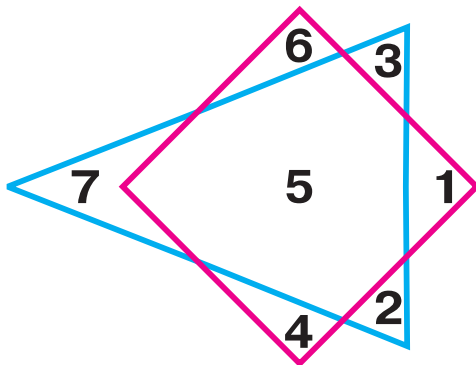
3. За серією малюнків склади та розв'яжи задачу.

$$\square \square \square = \square \text{ (д.)}$$

Відповідь: \square дітей.

4. Які фігури зображено? Запиши числа, що розміщені:

у трикутнику;

у чотирикутнику;

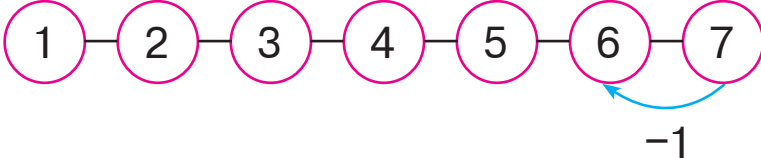
у спільній частині цих фігур.

Додавання та віднімання числа 1

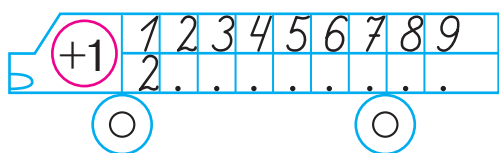
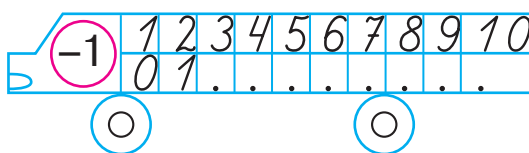
1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 1.

! $1 + 1 = 2$		$2 - 1 = 1$
$2 + 1 = 3$		$3 - 1 = 2$
$3 + 1 = 4$		$4 - 1 = 3$
$4 + 1 = 5$		$5 - 1 = 4$
$5 + 1 = 6$		$6 - 1 = 5$
$6 + 1 = 7$		$7 - 1 = 6$
$7 + 1 = 8$		$8 - 1 = 7$
$8 + 1 = 9$		$9 - 1 = 8$
$9 + 1 = 10$		$10 - 1 = 9$

2. Поясни за допомогою числового ряду, що означає додати число 1, відняти число 1.

+1		$2 + 1 = \square$
		$7 - 1 = \square$

3. Допиши пропущені числа.

	
---	--

4. Обчисли.

$2 + 1 = \square$

$6 - 1 = \square$

$4 + 1 = \square$

$10 - 1 = \square$

$6 + 1 = \square$

$3 - 1 = \square$

5. Розв'яжіть задачі.

1. В Олі було 4 фломастери. Брат дав їй іще один. Скільки фломастерів стало в Олі?

$\square \square \square = \square \text{ (фл.)}$

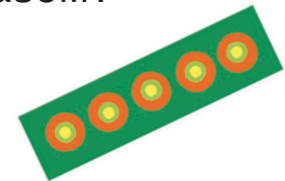
Відповідь: \square фломастерів.

2. Павлик виготовив 5 закладок, а Полінка — одну. Скільки закладок вони виготовили разом?

$\square \square \square = \square \text{ (з.)}$

Відповідь: \square закладок.

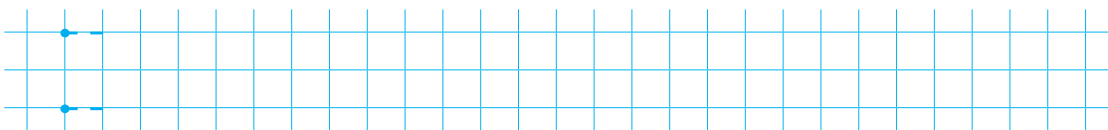
3. Іринка мала 6 листівок. Одну листівку вона віддала братикові. Скільки листівок залишилося в Іринки?

$\square \square \square = \square \text{ (л.)}$

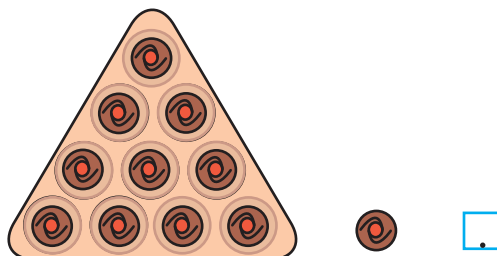
Відповідь: \square листівок.

6. Накресли два відрізки: один — 3 см, а інший — 8 см.

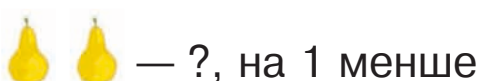

7.

Збільшення та зменшення числа на 1

1. Розглянь малюнки та поміркуй, що означає на 1 більше чи на 1 менше.

Коли предметів стільки ж та ще один,
то кажуть, що їх на 1 більше.
Коли предметів стільки ж, але без одного,
то кажуть, що їх на 1 менше.

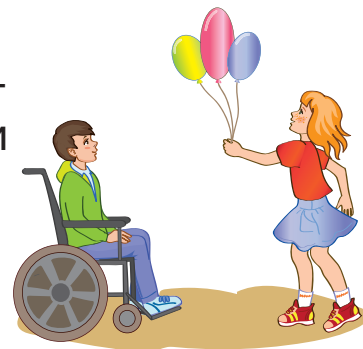
2. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. У Галинки 3 повітряні кульки, а в Петрика — на 1 кульку більше. Скільки кульок у Петрика? Намалюй.

$$\square \square \square = \square \text{ (к.)}$$

Відповідь: \square кульки.

2. У Галинки 3 повітряні кульки. Одну кульку вона віддала Петрикові. Скільки кульок залишилося в Галинки?

$$\square \square \square = \square \text{ (к.)}$$

Відповідь: \square кульки.

3. За малюнком склади та розв'яжи задачу.

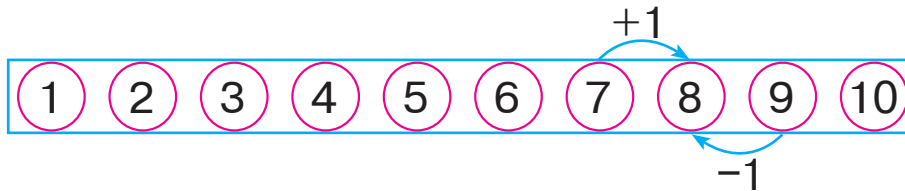
На 1 менше

$$\square \square \square = \square \text{ (р.)}$$

Відповідь: \square рибки.

4. Допиши пропущені числа.

$7 + 1 = \square$

$6 - 1 = \square$

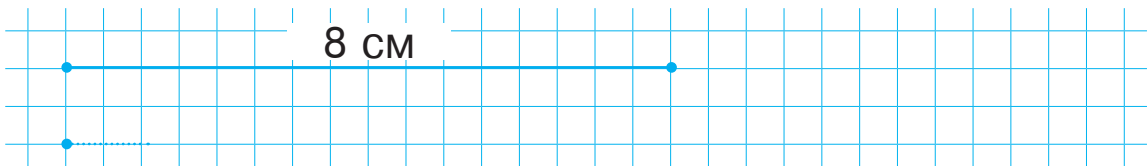
$8 - 1 = \square$

$9 - 1 = \square$

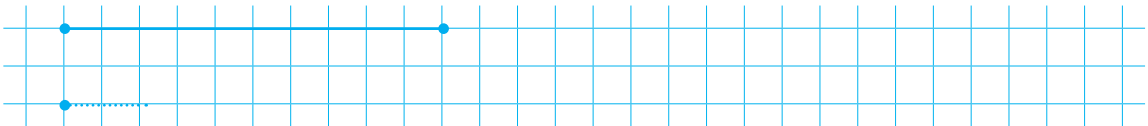
$4 + 1 = \square$

$9 + 1 = \square \square$

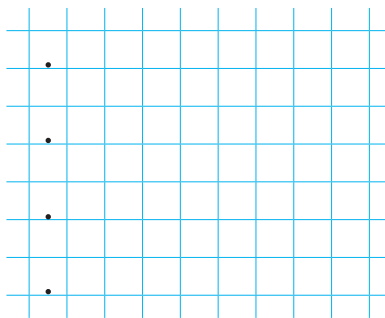
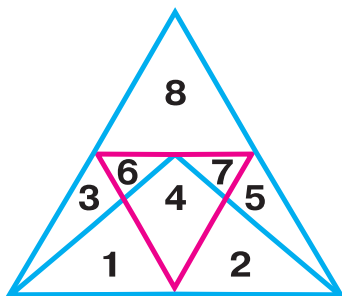
5. Накресли відрізок, на 1 см довший від даного.

6. Виміряй довжину відрізка. Накресли відрізок, на 1 см коротший.

7.

Додавання та віднімання числа 2. Куля

1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 2.

$1 + 2 = 3$

$3 - 2 = 1$

$2 + 2 = 4$

$4 - 2 = 2$

$3 + 2 = 5$

$5 - 2 = 3$

$4 + 2 = 6$

$6 - 2 = 4$

$5 + 2 = 7$

$7 - 2 = 5$

$6 + 2 = 8$

$8 - 2 = 6$

$7 + 2 = 9$

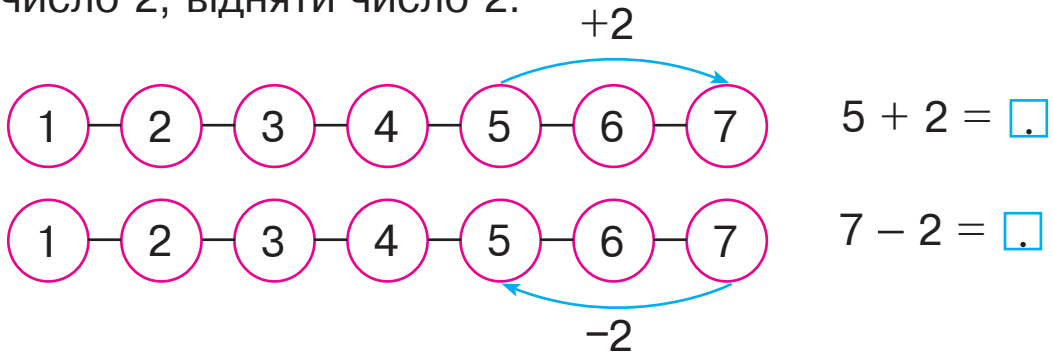
$9 - 2 = 7$

$8 + 2 = 10$

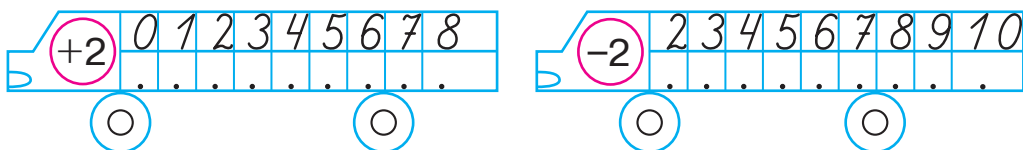

$10 - 2 = 8$

2. Поясни на основі числового ряду, що означає додати число 2, відняти число 2.

3. Допиши пропущені числа.

4. У вазі було 8 слив. Дві сливи з'їли. Скільки слив залишилось у вазі?

$\square \square \square = \square \text{ (сл.)}$

Відповідь: \square слив.

5. Іванко зірвав 6 яблук, а Оленка — 2 яблука.
Скільки яблук зірвали діти?

$$\square \square \square = \square \text{ (ябл.)}$$

Відповідь: \square яблук.

6. Допиши пропущені числа.

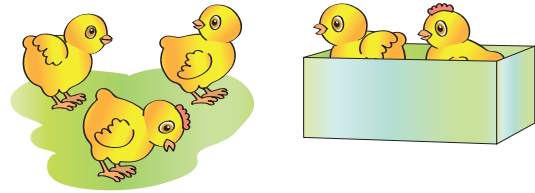
Збільш на 1				
2	3	5	7	8
3	\square	\square	\square	\square

Зменш на 1				
3	4	6	7	10
2	\square	\square	\square	\square

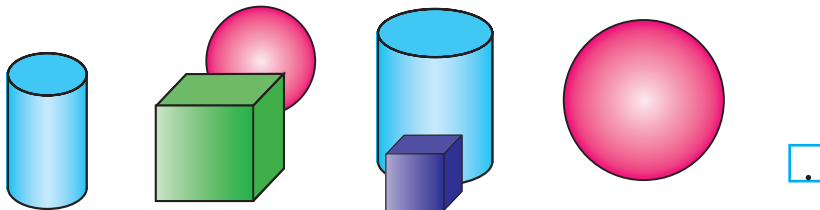
7. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

$$\square \square \square = \square \text{ (к.)}$$

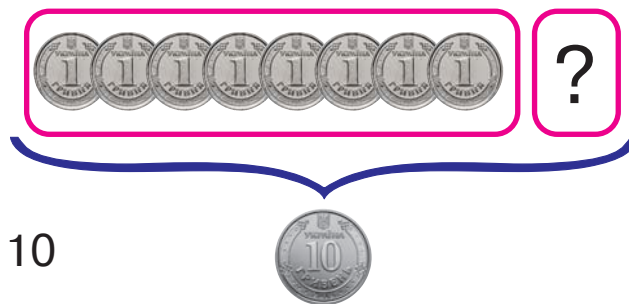
Відповідь: \square курчат.

8. Скільки куль ти бачиш на малюнку? Напиши.

9. Скільки монет по гривні треба додати, щоб отримати десять гривень?

$$8 + \square = 10$$

10. $3 + 1 \rightarrow \square - 2 \rightarrow \square + 1 \rightarrow \square - 0 \rightarrow \square + 2 \rightarrow \square$

Збільшення та зменшення числа на 2

1. На березі сиділо 3 жабки, а у воді плавало на 1 жабку більше. Скільки жабок плавало у воді?

$$\square \square \square = \square \text{ (ж.)}$$

Відповідь: \square жабки.

2. За малюнками складіть та розв'яжіть задачі.

1.

 На 2 менше

$$\square \square \square = \square \text{ (сл.)}$$

Відповідь: \square слив.

2.

 На 2 більше

$$\square \square \square = \square \square \text{ (ог.)}$$

Відповідь: $\square \square$ огірків.

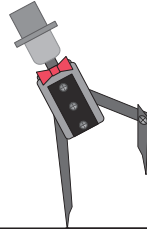
3. На скільки сантиметрів перший відрізок збільшили, а другий — зменшили? Виміряй і запиши.

4. Допиши пропущені числа.

Доданок	1	8	7	8	5	1	4	3
Доданок	9	2	1	1	2	4	1	2
Сума	10	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5. Доповни число 5 до числа 10.

$$5 + \square = 10$$

6. Оленка намалювала 5 грибів, а Петрик — на 2 гриби менше. Скільки грибів намалював Петрик?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: гриби.

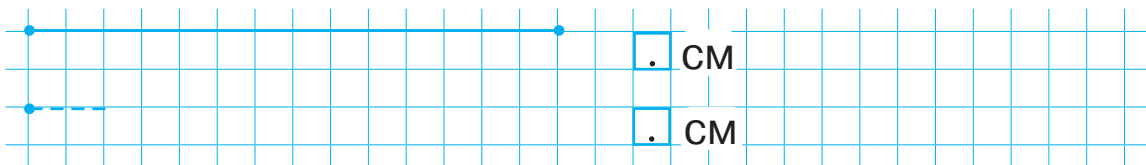
7. Оля вирізала 3 кружечки, а Андрій — на 2 кружечки більше. Скільки кружечків вирізав Андрій?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: кружечків.

8. Вимірй довжину даного відрізка. Запиши. Накресли відрізок, на 2 см коротший від даного. Вкажи його довжину.

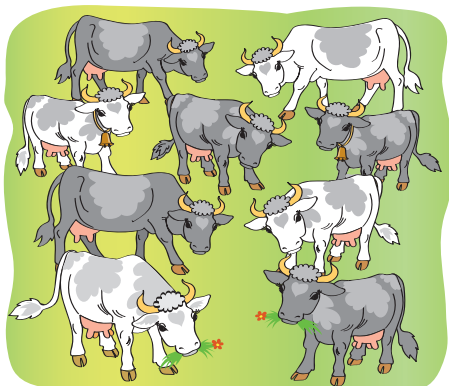

Задачі на збільшення та зменшення числа на кілька одиниць

1. За малюнками складіть і розв'яжіть задачі.

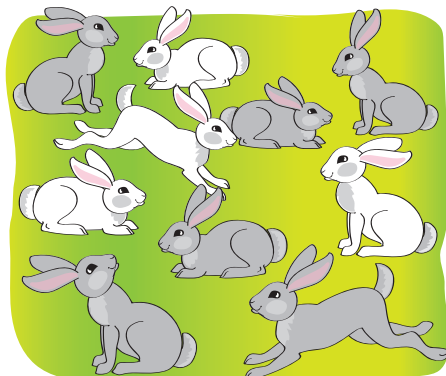
1.

$$\square \square \square = \square \text{ (_____.)}$$

Відповідь: \square корів.

2.

$$\square \square \square = \square \square \text{ (_____.)}$$

Відповідь: $\square \square$ кролів.

3.

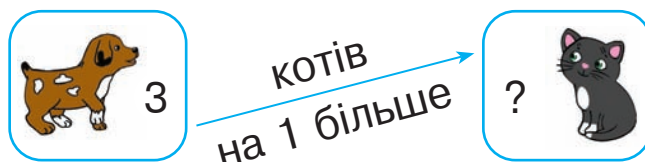
$$\square \square \square = \square \text{ (_____.)}$$

Відповідь: \square дітей.

2. У будинку живуть 3 собаки, а котів — на 1 більше. Скільки котів живе в будинку?

$$\square \square \square = \square \text{ (_____.)}$$

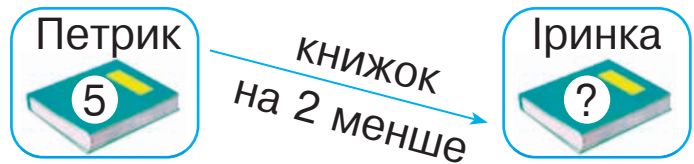
Відповідь: \square коти.

3. У Петрика 5 книжок, а в Іринки на 2 книжки менше. Скільки книжок в Іринки?

$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: \square книжки.

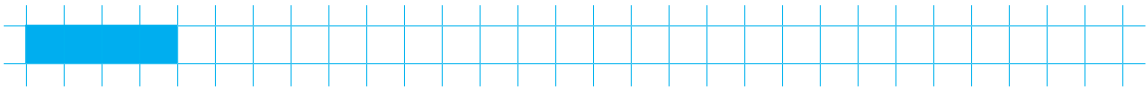
4. У вазі 7 цукерок, а в коробці на 2 цукерки більше. Скільки цукерок у коробці?

$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: \square цукерок.

5. Збільш довжину смужки на 2 клітинки. Скільки сантиметрів становить довжина смужки тепер? Запиши.

6. Допиши пропущені знаки арифметичних дій (плюс та мінус).

$6 \square 2 = 4$

$10 \square 2 = 8$

$5 \square 1 = 4$

$7 \square 2 = 9$

$5 \square 2 = 7$

$9 \square 1 = 10$

7. Обчисли.

$1 + 2 = \square$

$3 - 1 = \square$

$2 + 2 = \square$

$4 + 2 = \square$

$7 + 1 = \square$

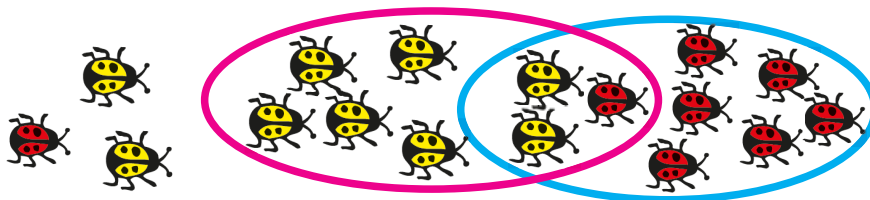
$3 - 2 = \square$

$6 - 2 = \square$

$5 - 2 = \square$

$6 + 1 = \square$

8.

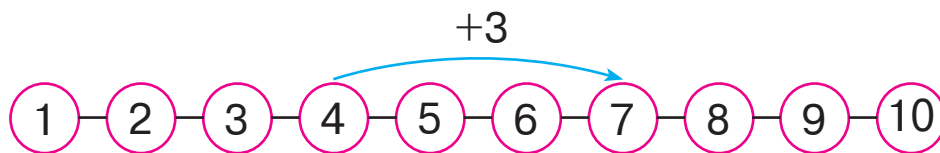

Додавання та віднімання числа 3

1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 3.

$1 + 3 = 4$		$4 - 3 = 1$
$2 + 3 = 5$		$5 - 3 = 2$
$3 + 3 = 6$		$6 - 3 = 3$
$4 + 3 = 7$		$7 - 3 = 4$
$5 + 3 = 8$		$8 - 3 = 5$
$6 + 3 = 9$		$9 - 3 = 6$
$7 + 3 = 10$		$10 - 3 = 7$

2. Поясни на основі числового ряду, що означає додати число 3, відняти число 3.

$$4 + 3 = \square$$

$$10 - 3 = \square$$

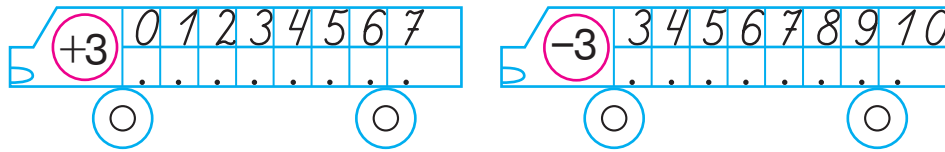
3. Діти склали із конструктора фортецю. Спочатку побудували 4 вежі, а потім — іще 3. Скільки веж має фортеця тепер?

$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: \square веж.

4. Допиши пропущені числа.

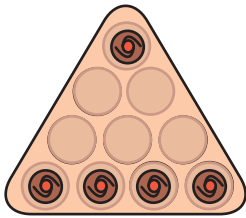

5. Юлі на Новий рік подарували 5 подарунків, а Гордієві — 3 подарунки. Скільки всього подарунків отримали діти?

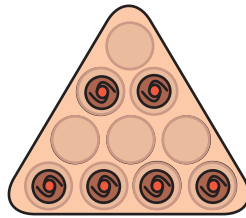
$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: \square подарунків.

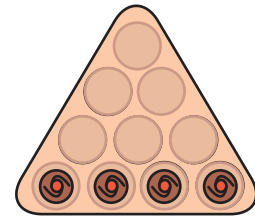
6. Доповни кількість цукерок у кожній коробці до десяти.

$$5 + \square = 10$$

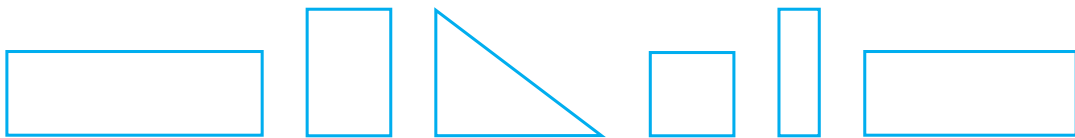

$$6 + \square = 10$$

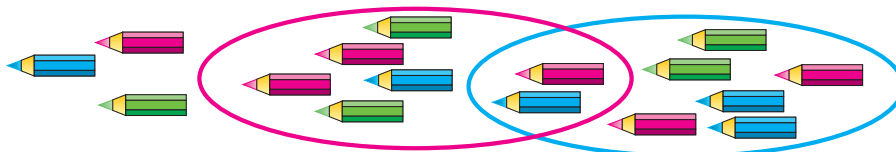
$$4 + \square = 10$$

7. Яка фігура тут «зайва»? Чому? Зафарбуй цю фігуру.

$$8. 6 + 3 \rightarrow \square - 2 \rightarrow \square + 3 \rightarrow \square \square - 1 \rightarrow \square - 9 \rightarrow \square$$

9.

Збільшення та зменшення числа на 3

1.

Збільш на 3				
1	2	3	4	7
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Зменш на 3				
4	5	6	8	10
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

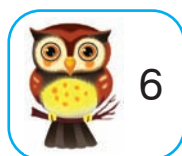
2. Розв'яжіть задачі.

1. У гаю живе 6 сов, а гав — на 3 більше. Скільки гав живе в гаю?

$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: гав.

гав
на 3 більше

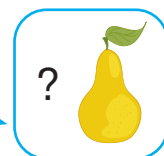
2. Мама купила 7 яблук, а груш — на 3 менше. Скільки груш купила мама?

$$\square \square \square = \square (\text{_____})$$

Відповідь: груші.

груш
на 3 менше

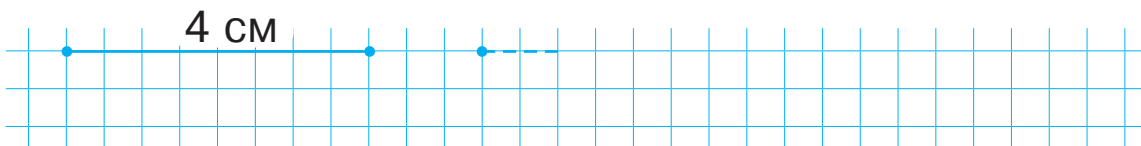
3. Доповни умову задачі, взявши до уваги схему її розв'язання. Дай відповідь.

У першому вагоні трамвая їхало 7 пасажирів, а в другому — на 3 пасажир . Скільки пасажирів їхало в другому вагоні трамвая?

$$\square + \square = \square \square (\text{_____})$$

Відповідь: пасажирів.

4. Накресли відрізок, на 3 см довший за даний.

5. Обчисли.

$2 + 3 = \square$

$6 + 3 = \square$

$10 - 3 = \square$

$3 - 1 = \square$

$8 - 3 = \square$

$5 + 3 = \square$

$7 - 2 = \square$

$4 + 2 = \square$

$1 + 2 = \square$

6. На шкільному ярмарку Вадим продав 6 тістечок, а Ніна — на 3 тістечка більше. Скільки тістечок продала Ніна?

$\square \square \square = \square (\text{_____})$

Відповідь: \square тістечок.

7. Допиши пропущені числа.

$5 + \square = 8$

$\square - 3 = 4$

$4 + \square = 7$

$6 + \square = 7$

$\square - 2 = 3$

$\square - 3 = 5$

$10 \square 2$

$7 \square 1$

$5 \square 5$

$2 \square 4$

$8 \square 8$

$6 \square 8$

$1 \square 0$

$3 \square 1$

9. Розташуй літери в порядку спадання результатів дій і отримаєш слово. Запиши його.

$8 + 1$
Б

$5 + 2$
Н

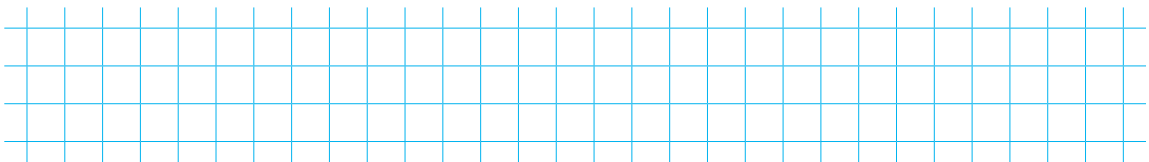
$4 + 4$
А

$4 - 2$
А

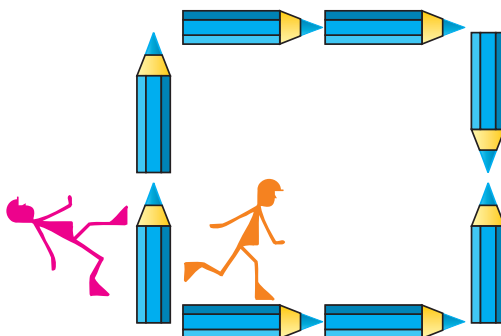
$3 + 2$
У

$1 + 3$
Р

$5 + 1$
Д

10.

Урок-дослідження. Десяток

1. Розглянь малюнок і поміркуй, що таке десяток.

Десять одиниць —
це один **десяток**.
 $10 = 1$ дес.

2. Обчисли.

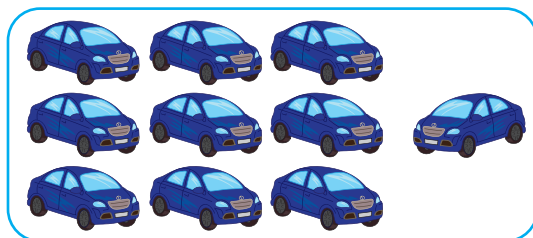
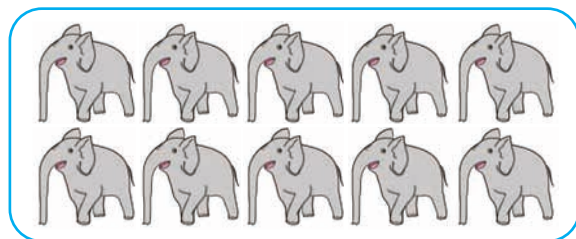

$$1 + 2 = \square$$

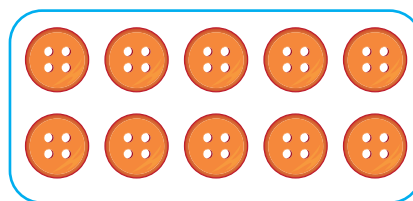

$$1 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

3. Скільки чого зображено? Запиши під кожним малюнком потрібні числа.

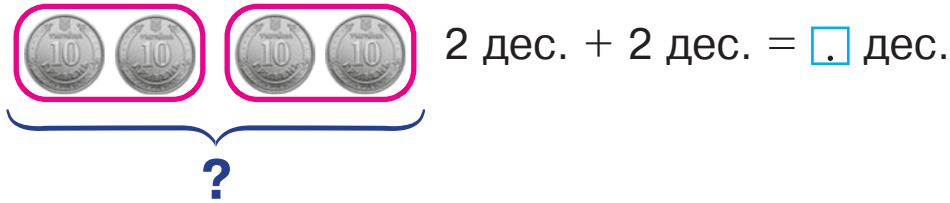

$$\square \square = 9 + \square$$

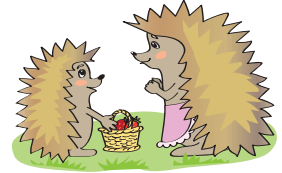

\square десяток

4. Обчисли.

5. Їжачиха попросила синочка принести 5 суниць для пирога. Він приніс на 3 суниці більше. Скільки суниць приніс їжачок?

$$\square \square \square = \square (\text{____}).$$

Відповідь: □ суниць.

6. Обчисли. Підкресли тільки суми.

$5 + 3 = \square$

$6 - 2 = \square$

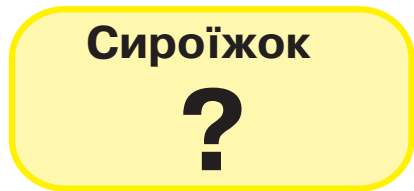
$7 + 3 = \square \square$

$5 + 2 = \square$

$8 - 1 = \square$

$6 - 1 = \square$

7. Склади та розв'яжи задачу.

$$\square \square \square = \square (\text{____}).$$

Відповідь: □ сироїжки.

8. У лісі поширені казкові гроші. Чи можна цими монетами заплатити суму 6 горіхів; 7 горіхів; 8 горіхів; 9 горіхів; 10 горіхів? Запиши відповідні числа.

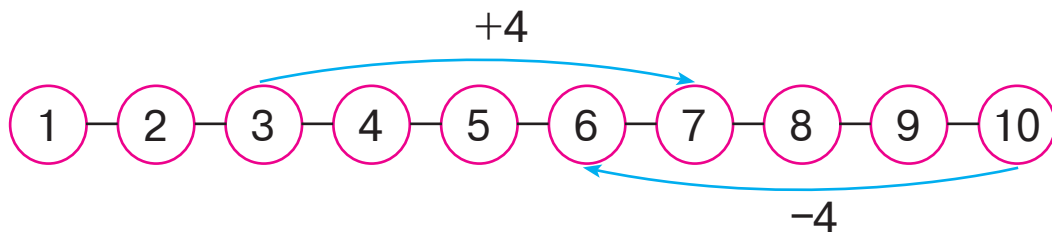
Grid for writing answers.

Додавання та віднімання числа 4

1. Досліди таблиці додавання і віднімання числа 4.

1 + 4 = 5		5 - 4 = 1
2 + 4 = 6		6 - 4 = 2
3 + 4 = 7		7 - 4 = 3
4 + 4 = 8		8 - 4 = 4
5 + 4 = 9		9 - 4 = 5
6 + 4 = 10		10 - 4 = 6

2. Поясни на основі числового ряду, як додати число 4 та відняти число 4. Виконай обчислення і запиши результати.

$1 + 4 = .$	$5 + 4 = .$	$8 - 4 = .$
$2 + 4 = .$	$6 + 4 = .$	$7 - 4 = .$
$3 + 4 = .$	$10 - 4 = .$	$6 - 4 = .$
$4 + 4 = .$	$9 - 4 = .$	$5 - 4 = .$

3. У Миколки 4 марки, у Галинки — стільки ж. Скільки марок у Миколки і Галинки разом?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square марок.

4. У Тараса було 9 зошитів. Чотири зошити він списав. Скільки зошитів залишилося в Тараса?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square зошитів.

5. Щоби відправити 6 листів, купили 4 конверти. Скільки листів залишилося без конвертів?

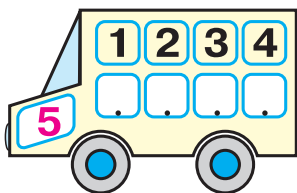
$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square листи.

6. $3 + 4 \rightarrow \square - 3 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square - 3 \rightarrow \square - 4 \rightarrow \square$

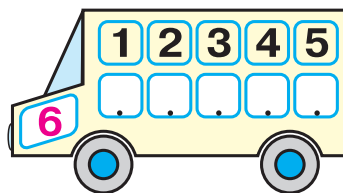
7. Повтори склад чисел 5, 6 та 7 і виконай дії.

$$5 - 4 = \square$$

$$6 - 3 = \square$$

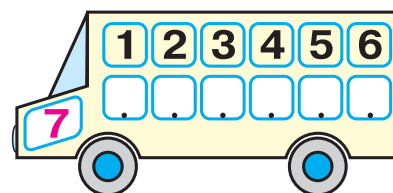
$$7 - 2 = \square$$

$$7 - 4 = \square$$

$$7 - 1 = \square$$

$$6 - 4 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

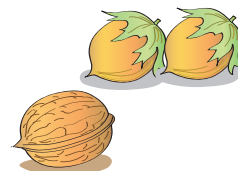
$$6 - 1 = \square$$

$$5 - 2 = \square$$

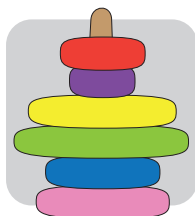
8. У Тетянки було 5 лісових і 4 волоські горіхи. Скільки всього горіхів мала Тетянка?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square горіхів.

9.

Збільшення та зменшення числа на 4

1.

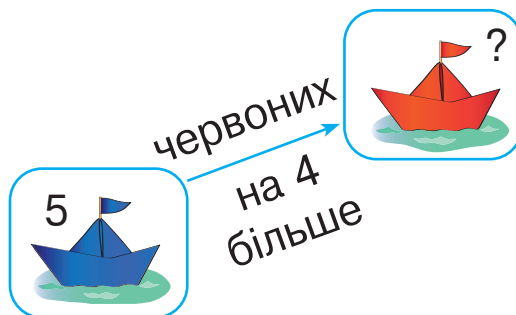
Збільш на 4				
1	3	2	6	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Зменш на 4				
10	6	5	9	8
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Розв'яжіть задачі.

1. У ставочку плавало 5 синіх корабликів, а червоних — на 4 більше. Скільки червоних корабликів плавало в ставочку?

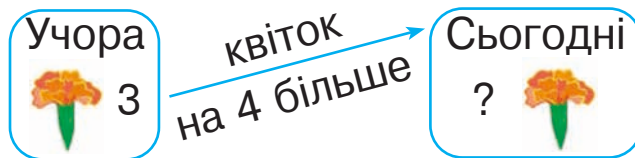
$$\square \square \square = \square \text{ (} ___\text{.)}$$

Відповідь: червоних корабликів.

2. Учора на клумбі розцвіло три квітки, а сьогодні — на 4 квітки більше. Скільки квіток розцвіло на клумбі сьогодні?

$$\square \square \square = \square \text{ (} ___\text{.)}$$

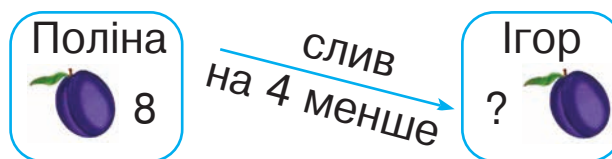
Відповідь: квіток.

3. У Поліни 8 слив, а в Ігоря на 4 сливи менше. Скільки слив у Ігоря?

$$\square \square \square = \square \text{ (} ___\text{.)}$$

Відповідь: сливи.

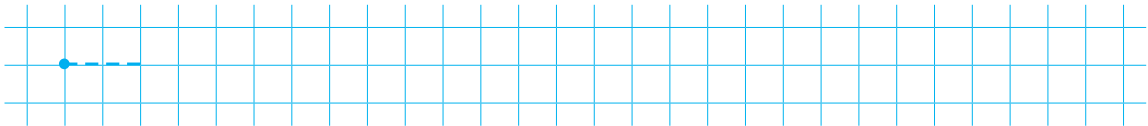
3. Заповни таблицю за зразком.

Було	5	6	4	7
На 3 більше	8
На 4 менше	1	.	.	.

4. Допиши пропущені знаки арифметичних дій.

$3 \square 4 = 7$	$6 \square 4 = 10$	$7 \square 4 = 3$
$9 \square 4 = 5$	$1 \square 4 = 5$	$6 \square 4 = 2$

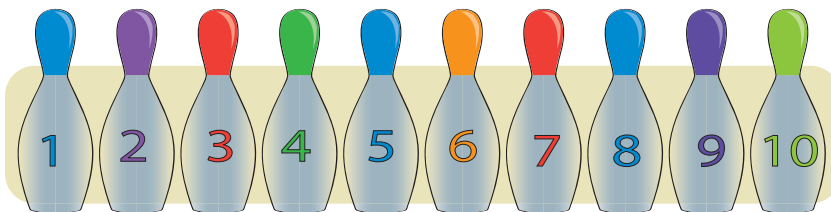
5. Накресли відрізок завдовжки 6 см.

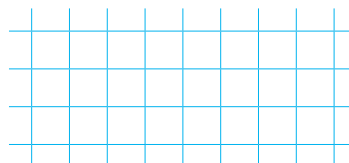
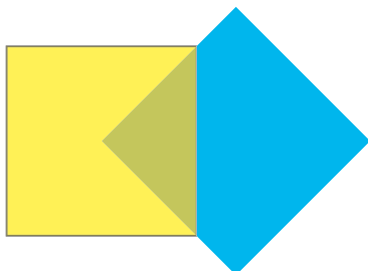
6. Обчисли. Підкресли тільки різниці.

$7 - 3 = \square$	$9 - 1 = \square$	$3 + 3 = \square$
$3 + 2 = \square$	$2 + 2 = \square$	$3 - 2 = \square$
$8 - 4 = \square$	$2 + 4 = \square$	$5 + 4 = \square$

7. Скільки червоних і синіх кеглів разом? Запиши в клітинці. Який номер має третя справа кегля? Обведи її.

8.

Знаходження невідомого доданка

1. Пригадай, як називають числа при додаванні. Як пов'язані між собою дії додавання та віднімання? Розглянь записи і зроби висновок, як знайти невідомий доданок.

$$4 + \square = 7$$

$$7 - 4 = 3$$

$$\square + 2 = 8$$

$$8 - 2 = 6$$

Щоб знайти невідомий доданок, треба від суми відняти відомий доданок.

2. Заповни таблицю.

Доданок	4	\square	4	4	\square	3
Доданок	\square	2	\square	3	2	\square
Сума	6	7	8	\square	10	10

3. У спортзалі було 8 м'ячів: 5 червоних і декілька синіх. Скільки синіх м'ячів було в спортзалі?

$$8 - \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square сині м'ячі.

$$6 - 2 \square 1 + 4$$

$$9 - 4 \square 4 + 4$$

$$5 + 3 \square 3 + 5$$

$$8 - 3 \square 4 + 0$$

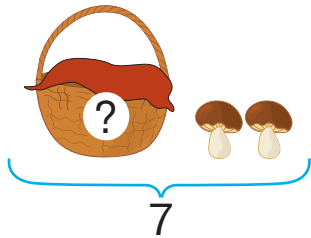
$$10 - 1 \square 1 + 9$$

$$7 + 2 \square 10 - 3$$

5. За малюнками складіть і розв'яжіть задачі.

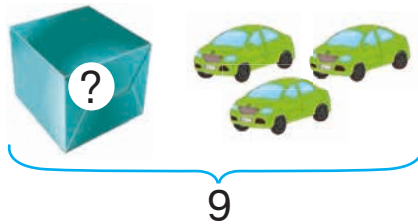
1.

$$\square - \square = \square \text{ (____.)}$$

Відповідь: \square грибів.

2.

$$\square - \square = \square \text{ (____.)}$$

Відповідь: \square машинок.

6. Обчисли. Підкресли найменшу суму.

$1 + 4 = \square$

$6 + 4 = \square \square$

$10 - 2 = \square$

$10 - 3 = \square$

$8 - 4 = \square$

$5 + 4 = \square$

7. Коли Оленка подарувала братикові нову машинку, в нього стало 6 машинок. Скільки машинок було в братика спочатку?

Було

Подарувала

Стало

$$\square \square \square = \square \text{ (____.)}$$

Відповідь: \square машинок.

8. Розташуй літери в порядку спадання чисел і отримаєш слово. Запиши його.

8

6

10

4

9

2

Б

О

Р

Т

О

А

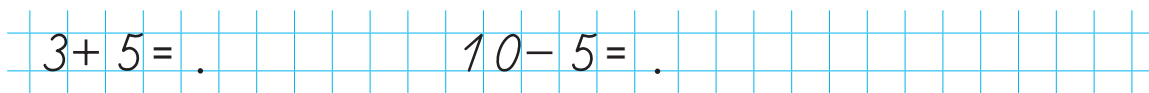
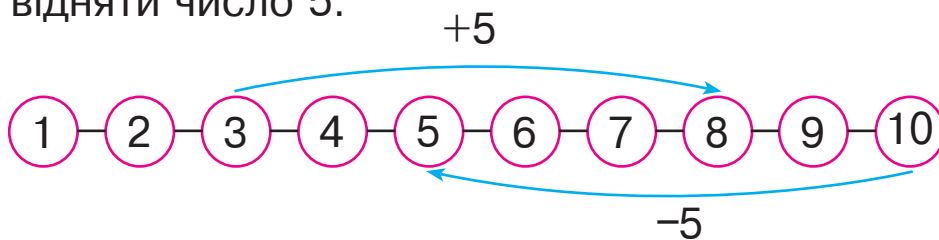

Додавання та віднімання числа 5. Діаграма

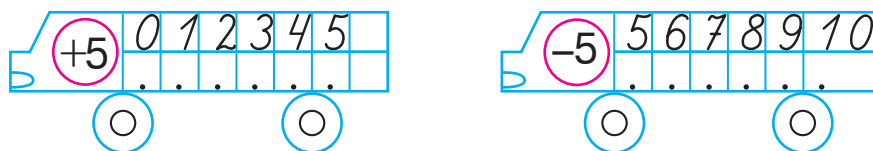
1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 5.

$1 + 5 = 6$		$6 - 5 = 1$
$2 + 5 = 7$		$7 - 5 = 2$
$3 + 5 = 8$		$8 - 5 = 3$
$4 + 5 = 9$		$9 - 5 = 4$
$5 + 5 = 10$		$10 - 5 = 5$

2. Поясни на основі числового ряду, як додати число 5 та відняти число 5.

3. Допиши пропущені числа.

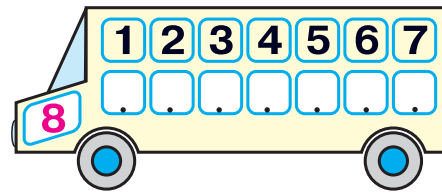
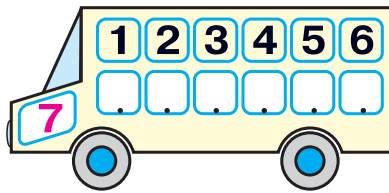
4. У лісі жило 4 білочки. До них переселилося ще 5. Скільки білок стало жити в лісі?

$$\square + \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square білок.

5. Повтори склад чисел 7 і 8 та виконай віднімання.

$7 - 5 = \square$

$8 - 4 = \square$

$7 - 3 = \square$

$8 - 5 = \square$

$8 - 1 = \square$

$8 - 2 = \square$

6. Виконай дії з десятками. Допиши пропущені числа.

$5 \text{ дес.} + \square \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

$6 \text{ дес.} - \square \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

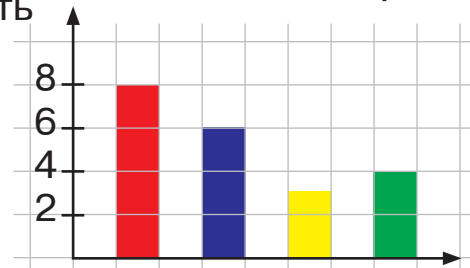
7. Будь-яку інформацію можна подати наочно за допомогою графічного зображення — **діаграми**.

Миколка колекціонує іграшкові автомобілі. У нього 8 червоних, 6 синіх, 3 жовті та 4 зелені моделі автомобілів.

Смужкова діаграма

Кількість **Стовпчаста діаграма**

Моделі автомобілів

За поданими діаграмами можна визначити, скільки всього моделей автомобілів є у Миколки; яких автомобілів у хлопчика найбільше або яких найменше.

Збільшення та зменшення числа на 5

1.

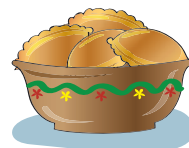
Збільш на 5				
1	3	2	5	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Зменш на 5				
10	6	7	9	8
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.

1. Іринка зліпила 8 пиріжків, а Назар — на 5 пиріжків менше. Скільки пиріжків зліпив Назар?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: пиріжки.

2. Оленка намалувала 2 трикутники, а квадратів — на 5 більше. Скільки квадратів намалувала Оленка?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: квадратів.

3.

Склади і розв'яжи задачу.

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: свічки.

Усього 7 свічок

4.

Розташуй літери в порядку зростання результатів дій і отримаєш слово. Запиши його.

$10 - 4$

Н

$2 + 5$

Е

$9 - 5$

А

$6 - 5$

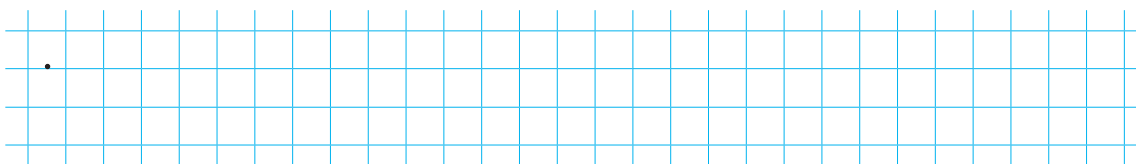
П

$5 + 5$

Р

$6 - 4$

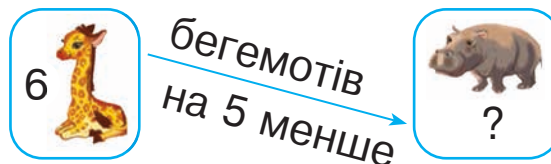
Л

5. У зоопарку жило 6 жирафів, а бегемотів — на 5 менше. Скільки бегемотів жило в зоопарку?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square бегемот.

6. Виконайте дії. Підкресліть найбільший результат.

1. $4 + 4 = \square$

$7 - 5 = \square$

$6 + 4 = \square \square$

$9 - 5 = \square$

$3 + 5 = \square$

$8 - 4 = \square$

2. $1 + 5 = \square$

$6 + 3 = \square$

$5 + 5 = \square \square$

$9 - 4 = \square$

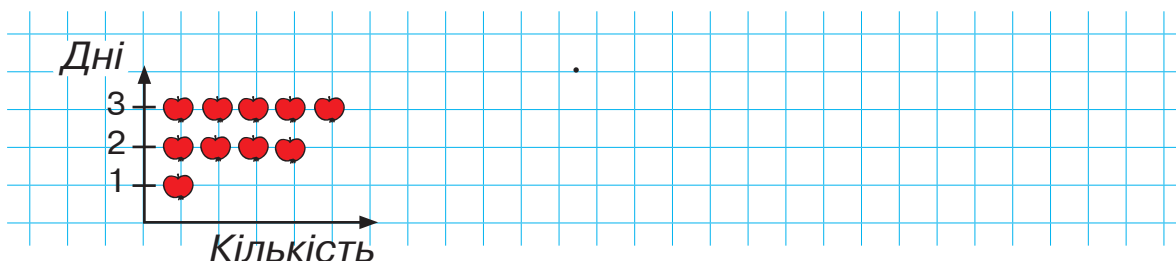
$10 - 3 = \square$

$6 - 5 = \square$

7. Із двох смужок побудуй одну.

8. Василько зобразив у вигляді діаграми використання яблук у своїй сім'ї протягом трьох днів. Скільки яблук використовували кожного дня? Скільки всього яблук використали за 3 дні? Запиши.

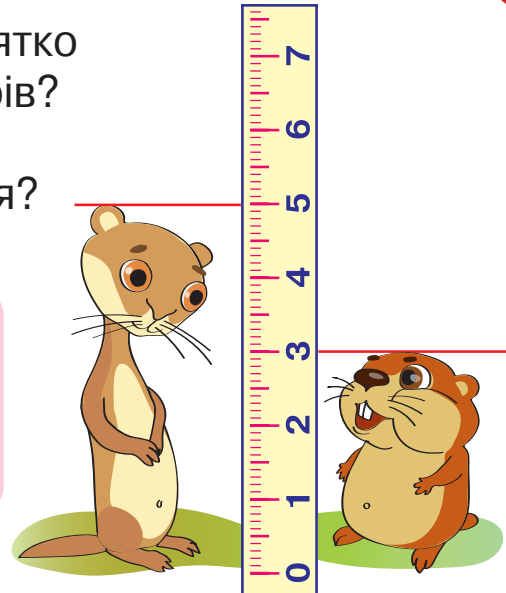
9. Що тут «зайве»? Обґрунтуй свій вибір. Скільки в завданні варіантів відповіді? Чи можлива одна відповідь?

Різничеве порівняння чисел

1. Розглянь малюнок. Яке звірятко вище? На скільки сантиметрів? Чому ти так вважаєш? Якою дією про це можна дізнатися?

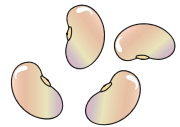
Щоб знайти, на скільки одне число більше (менше) від іншого, треба від більшого числа відняти менше.

2. Ховрашок має 5 квасолин, а хом'ячок — 9. У кого більше квасолин? На скільки більше?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

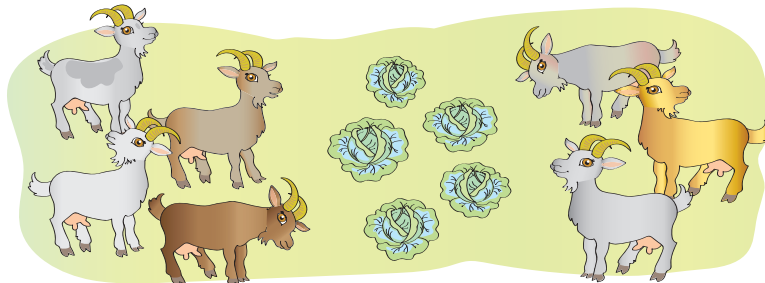
Відповідь: на \square квасолини більше.

3. Чи вистачить капусти всім козеняткам? Скільки капустин не вистачає?

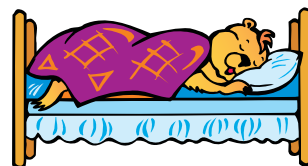
$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: не вистачає \square капустини.

4. $5 + 3 \rightarrow \square - 5 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square - 5 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square$

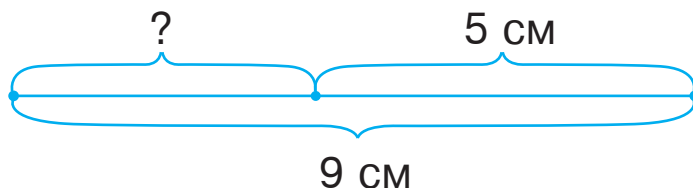
5. Якось хом'ячок проспав 6 днів, а ховрашок — на 3 дні більше. Скільки днів проспав ховрашок?

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square днів.

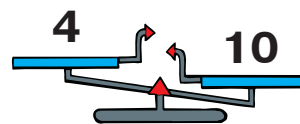
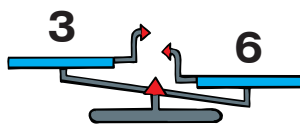
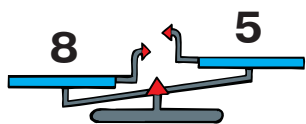
6. Склади і розв'яжи задачу про відрізки.

$$\square \square \square = \square (\text{____})$$

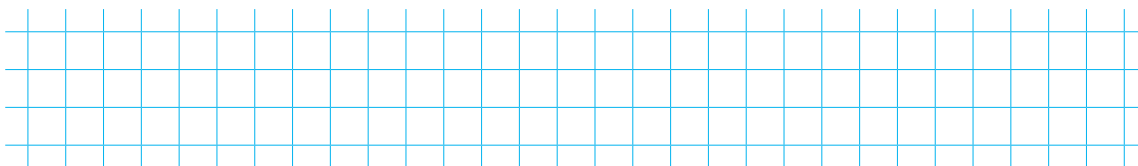
Відповідь: \square сантиметри.

7. Які числа треба додати в кожному випадку, щоб числові терези були в рівновазі? Запиши.

8. Коли від паперової смужки відрізали частину завдовжки 2 см, її довжина стала 6 см. Якої довжини була смужка спочатку?

Виконай малюнок до задачі й отримаєш відповідь.

$$5 + 5 \square 10$$

$$5 + 3 \square 6$$

$$1 + 5 \square 9$$

$$9 - 5 \square 10$$

$$7 - 5 \square 4$$

$$5 + 2 \square 7$$

Двадцять, тридцять, сорок

1. Прочитай числа за допомогою монет.
Запиши ці числа.

десять (10)

тридцять (30)

двадцять (20)

сорок (40)

2. Обчисли.

?

$$30 + 10 = \boxed{}$$

$$40 - 20 = \boxed{}$$

3. Допиши пропущені числа.

$1 + 2 = .$	$4 - 1 = .$
$10 + 20 = .$	$40 - 10 = .$
$3 + 1 = .$	$4 - 2 = .$
$30 + 10 = .$	$40 - 20 = .$

4. Дай відповіді на запитання. Обґрунтуй свою думку.

1) Чи можна збільшити число 4 на 5?

так ні

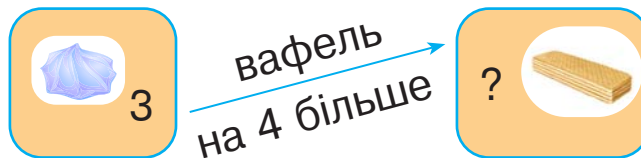
2) Чи можна зменшити число 4 на 5?

так ні

5. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

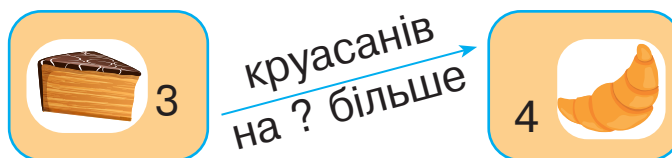
1. На благодійному ярмарку Оля продала 3 зефіри, а вафель — на 4 більше. Скільки вафель продала Оля?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square вафель.

2. На благодійному ярмарку Сергій купив 3 тістечка та 4 круасани. На скільки більше він купив круасанів, ніж тістечок?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: на \square круасан більше.

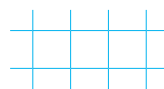
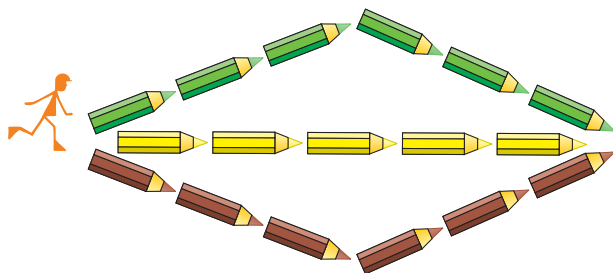
6. У плетінні маскувальних сіток взяли участь 10 старшокласниць і 20 старшокласників. Скільки всього учнів та учениць старших класів плели маскувальні сітки?

$$\square \square \square \square = \square \square (\text{---})$$

Відповідь: $\square \square$ учнів та учениць.

7.

Додавання та віднімання числа 6

1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 6.

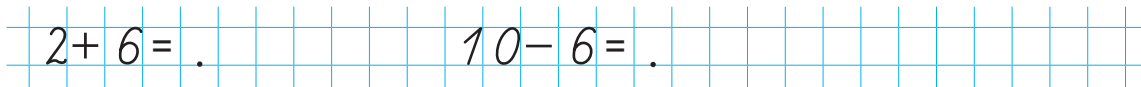
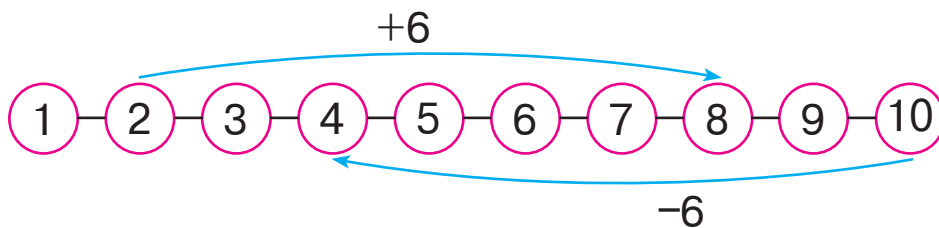
$1 + 6 = 7$ $7 - 6 = 1$

$2 + 6 = 8$ $8 - 6 = 2$

$3 + 6 = 9$ $9 - 6 = 3$

$4 + 6 = 10$ $10 - 6 = 4$

2. Поясни на основі числового ряду, як додати число 6 та відняти число 6.

3. Обчисліть. Підкресліть найменшу різницю.

1. $4 + 5 = \square$

$10 - 3 = \square$

$10 - 6 = \square$

$2 + 6 = \square$

$9 - 6 = \square$

$9 - 1 = \square$

2. $3 + 6 = \square$

$8 - 6 = \square$

$4 - 3 = \square$

$2 + 5 = \square$

$4 - 4 = \square$

$5 + 5 = \square \square$

4. Дай відповіді на запитання.

1) Яке число менше від 7, але більше від 5?

2) Скільки чисел між числами 2 і 8? Запиши їх.

5. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. На клумбі росло 3 білі квітки і 6 блакитних.
Скільки всього квіток росло на клумбі?

Б. — 3 кв.
Бл. — 6 кв. } ?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square квіток.

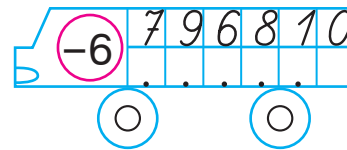
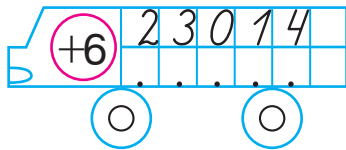
2. На клумбі росло 3 білі квітки і 6 блакитних. На скільки більше блакитних квіток, ніж білих, росло на клумбі?

Б. — 3 кв.
Бл. — 6 кв. } на ?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: на \square блакитні квітки більше.

6. Допиши пропущені числа.

7. Склади та розв'яжи задачу.

8

6

На скільки менше , ніж ?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: на \square шестикутники менше.

8. Добери ключик до кожного замочка.

П'ятдесят, шістдесят, сімдесят

1. Прочитай числа за допомогою монет.

п'ятдесят (50)

шістдесят (60)

сімдесят (70)

2. Запиши числа.

3. Обчисли.

?

$$50 + 10 = \square \square$$

$$70 - 20 = \square \square$$

4. Виконай дії за допомогою числового ряду.

$$6 \text{ дес.} + 1 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$7 \text{ дес.} - 1 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$60 + 10 = \square \square$$

$$70 - 10 = \square \square$$

$$4 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$6 \text{ дес.} - 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$40 + 20 = \square \square$$

$$60 - 20 = \square \square$$

5. Склади і розв'яжи задачі. Порівняй їх.

1) **Сиділо** **Прилетіло** **Стало**
 6 2 ?

$\square \square \square = \square$ (____.)

Відповідь: \square пташок.

2) **Сиділо** **Прилетіло** **Стало**
 ? 2 8

$\square \square \square = \square$ (____.)

Відповідь: \square пташок.

3) **Сиділо** **Прилетіло** **Стало**
 6 ? 8

$\square \square \square = \square$ (____.)

Відповідь: \square пташки.

6. Виконайте обчислення. Підкресліть найбільший результат однією рисою, а найменший — двома.

1. $5 + 3 = \square$ $3 + 4 = \square$ $10 - 2 = \square$

$7 - 6 = \square$ $2 + 4 = \square$ $10 - 6 = \square$

2. $2 + 6 = \square$ $4 + 6 = \square \square$ $8 - 6 = \square$

$5 - 3 = \square$ $6 - 4 = \square$ $9 - 6 = \square$

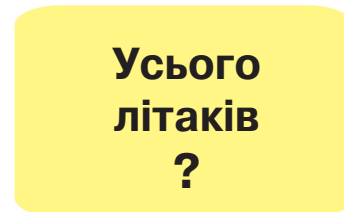
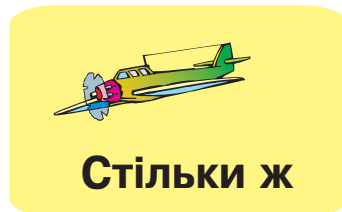
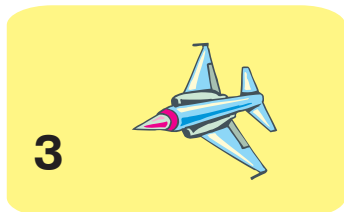
7. $70 \square 70$ $60 \square 40$ $70 \square 10$ $10 \square 20$

$60 \square 70$ $50 \square 50$ $30 \square 60$ $40 \square 50$

Урок-дослідження. Задачі, що містять поняття «стільки ж»

1. Склади та розв'яжи задачу.

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square літаків.

2. Доповни задачу числовими даними та розв'яжи її.

Було

Добудували

Усього будинків

?

Стільки ж

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square будинків.

3. Склади свою задачу, використовуючи поняття «стільки ж». Розв'яжи її.

$$\square \square \square = \square (\text{____.})$$

Відповідь: \square _____.

4. Допиши пропущені числа.

Число	4	5	6	7
Більше на 3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Менше на 4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5. Іванко розв'язав 6 задач, але в чотирьох задачах припустився помилку. Скільки задач Іванко розв'язав правильно?

= (____)

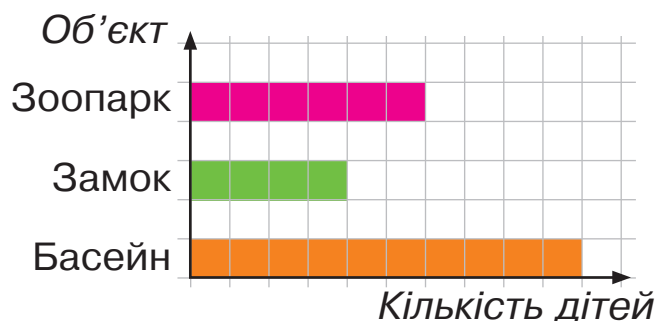
Відповідь: задачі.

6. $7 \square 6$ $9 \square 8 + 1$ $3 + 1 \square 5$ $4 \square 7$

$0 \square 10$ $1 \square 2 - 0$ $4 + 6 \square 10$ $9 \square 3$

7. У вихідні 1 клас, в якому навчається 20 учнів та учениць, планує відвідати один із трьох об'єктів: зоопарк, замок або басейн. Кожна дитина проголосувала за один вибраний нею об'єкт. Результати голосування зобразили у вигляді діаграми.

Скільки дітей хотіли б піти у зоопарк? Скільки дітей проголосували за замок? Куди піде у вихідні 1 клас?

Додавання та віднімання числа 7

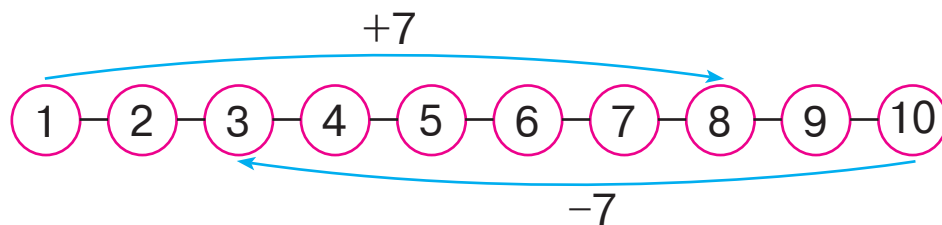
1. Досліди таблиці додавання та віднімання числа 7.

$$1 + 7 = 8 \quad \star \star \star \star \star \star \star \star \quad 8 - 7 = 1$$

$$2 + 7 = 9 \quad \star \star \star \star \star \star \star \star \star \quad 9 - 7 = 2$$

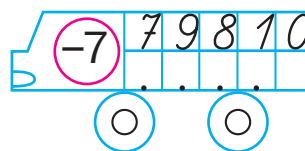
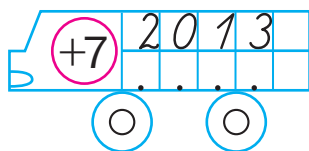
$$3 + 7 = 10 \quad \star \star \star \star \star \star \star \star \star \star \quad 10 - 7 = 3$$

2. Поясни на основі числового ряду, як додати число 7 та відняти число 7.

$$1 + 7 = . \quad 10 - 7 = .$$

3. Допиши пропущені числа.

4. На одній клумбі зацвіло 9 троянд, а на другій — 7. На скільки більше троянд зацвіло на першій клумбі, ніж на другій?

$$\square \square \square = \square (\text{____})$$

Відповідь: на \square троянди більше.

5. В Оленки було 10 грн, а в Тарасика — 6 грн. На скільки менше гривень у Тарасика, ніж в Оленки?

$$\square \square \square = \square (\text{____})$$

Відповідь: на \square гривні менше.

6.

$8 - 3 \square 4$

$7 - 4 \square 5$

$6 - 2 \square 4$

$5 + 4 \square 10$

$10 - 3 \square 6$

$10 - 5 \square 5$

7. Обчисліть. Підкресліть результати, що повторюються.

1. $5 + 3 = \square$

$10 - 4 = \square$

$1 + 7 = \square$

$5 + 4 = \square$

$10 - 3 = \square$

$2 + 7 = \square$

2. $10 - 7 = \square$

$8 - 7 = \square$

$3 + 7 = \square \square$

$10 - 1 = \square$

$8 - 5 = \square$

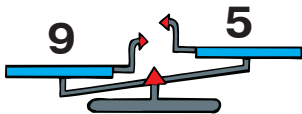
$4 + 6 = \square \square$

8. Тато пофарбував 3 стільці, а 7 стільців залишив непофарбованими. Скільки всього стільців у хаті?

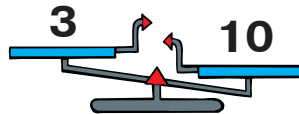
.....

Відповідь: $\square \square$ стільців.

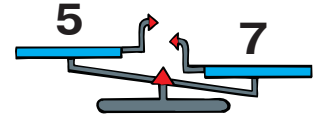
9. Які числа треба додати в кожному випадку, щоб числові терези були в рівновазі? Запиши.

.....

.....

.....

10. 1. Розташуйте літери в порядку зростання чисел і отримаєте слово. Запишіть його.

30

50

10

40

20

Н

С

М

У

І

.....

2. Розташуйте літери в порядку спадання чисел і отримаєте слово. Запишіть його.

70

30

50

40

60

З

Т

Ш

И

О

.....

Вісімдесят, дев'яносто, сто

1. Прочитай числа за допомогою монет.

вісімдесят (80)

дев'яносто (90)

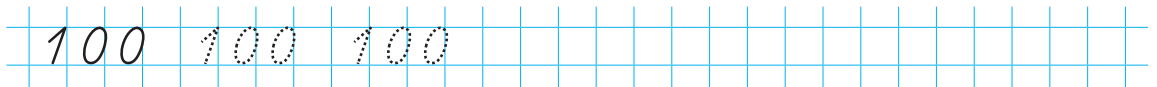

сто (100)

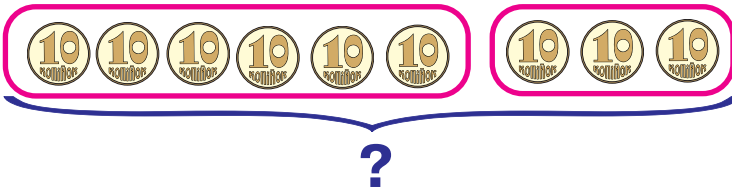
Число «сто»
записують так:

100

2. Напиши.

3. Обчисли.

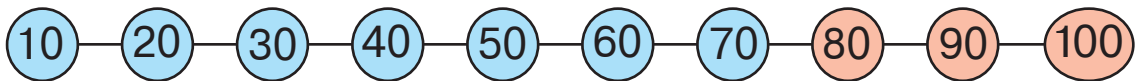

$60 + 30 = \square \square$

$90 - 40 = \square \square$

4. Виконай дії за допомогою числового ряду.

$4 \text{ дес.} + 3 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

$6 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

$40 + 30 = \square \square$

$60 + 20 = \square \square$

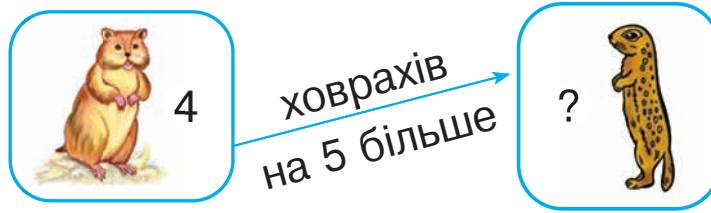
$9 \text{ дес.} - 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

$8 \text{ дес.} - 3 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$

$90 - 20 = \square \square$

$80 - 30 = \square \square$

5. У полі жило 4 хом'яки, а ховрахів — на 5 більше. Скільки ховрахів жило в полі?

$$\square \square \square = \square (\text{---}).$$

Відповідь: \square ховрахів.

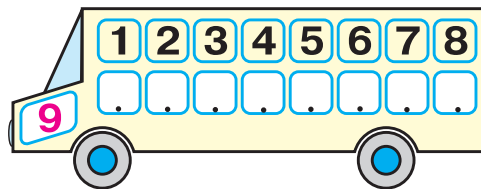
6. Де рибок менше?
На скільки менше?

$$\square \square \square = \square (\text{---}).$$

Відповідь: на \square рибки менше.

7. 1. Повторіть склад числа 9 і виконайте віднімання.

$$9 - 4 = \square$$

$$9 - 8 = \square$$

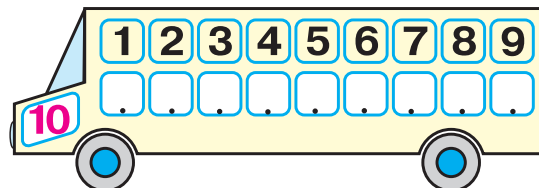
$$9 - 7 = \square$$

$$9 - 1 = \square$$

$$9 - 5 = \square$$

$$9 - 6 = \square$$

2. Повторіть склад числа 10 і виконайте віднімання.

$$10 - 6 = \square$$

$$10 - 8 = \square$$

$$10 - 7 = \square$$

$$10 - 3 = \square$$

$$10 - 4 = \square$$

$$10 - 5 = \square$$

8.

$5 + 3 \square 6$	$3 - 1 \square 2$	$8 + 2 \square 10$
$6 - 2 \square 7$	$10 - 3 \square 6$	$9 - 3 \square 5$

Додавання та віднімання чисел 8 і 9

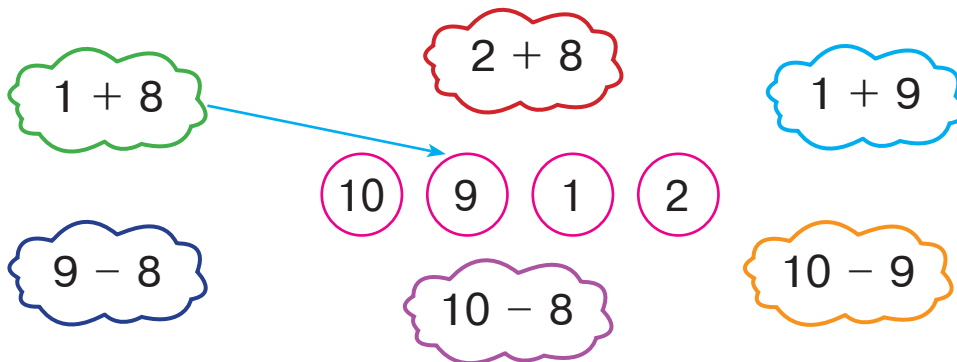
1. Досліди таблиці додавання та віднімання чисел 8 і 9.

$1 + 8 = 9$ $9 - 8 = 1$

$2 + 8 = 10$ $10 - 8 = 2$

$1 + 9 = 10$ $10 - 9 = 1$

2. Обчисли і з'єднай за зразком.

3.

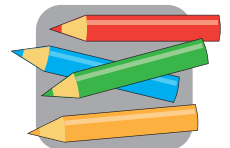
Збільш число 1		
на 7	на 8	на 9
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Зменш число 10		
на 7	на 8	на 9
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4. Оля має 2 прості олівці, а кольорових — на 8 більше. Скільки кольорових олівців у Олі?

= (____.)

Відповідь: кольорових олівців.

5.

$10 - 6 \square 3$	$8 - 7 \square 2$	$8 + 0 \square 8$
$5 + 4 \square 10$	$6 + 4 \square 9$	$3 + 6 \square 7$

6. Бабуся купила 10 морквин, а буряків — на 8 менше. Скільки буряків купила бабуся?

$$\square.\square \square.\square = \square. (\underline{\quad})$$

Відповідь: \square буряки.

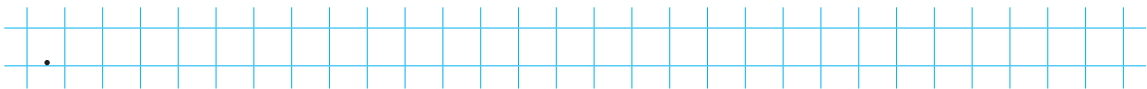
7. Чи можна цими казковими монетами заплатити такі суми:

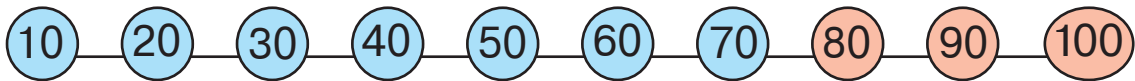
5 волошок; 6 волошок;
7 волошок; 8 волошок;
9 волошок; 10 волошок?

Запиши відповідні числа.

8. Виконайте дії за допомогою числового ряду.

1.
6 дес. + 3 дес. = \square дес.

$$60 + 30 = \square.\square$$

8 дес. - 1 дес. = \square дес.

$$80 - 10 = \square.\square$$

6 дес. + 4 дес. = $\square.\square$ дес.

$$60 + 40 = \square.\square.\square$$

2.
5 дес. + 4 дес. = \square дес.

$$50 + 40 = \square.\square$$

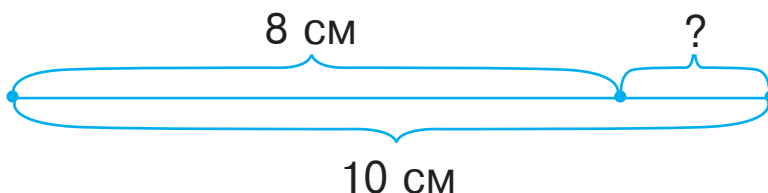
3 дес. + 7 дес. = $\square.\square$ дес.

$$30 + 70 = \square.\square.\square$$

9 дес. - 5 дес. = \square дес.

$$90 - 50 = \square.\square$$

9. Склади і розв'яжи задачу про відрізки.

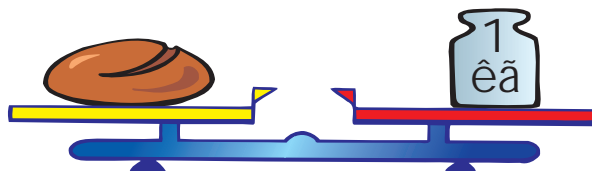

$$\square.\square \square.\square = \square. (\underline{\quad})$$

Відповідь: \square сантиметри.

Кілограм

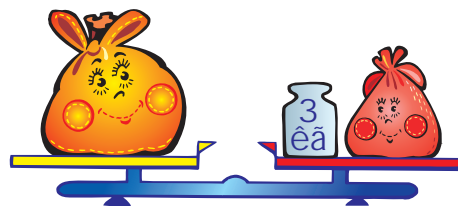
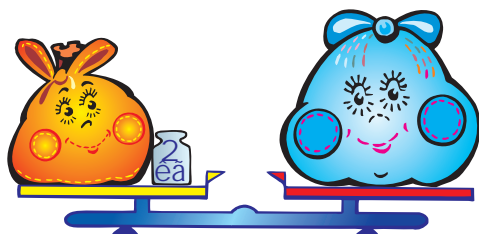
1. Хлібина має масу 1 кілограм.

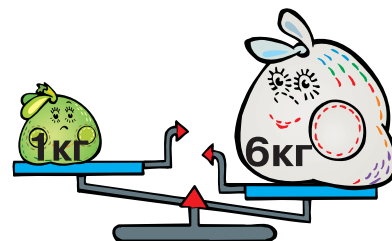
1 кілограм — 1 кг

1 кг

2. Який товстун найважчий? На скільки кілограмів синій товстун важчий за оранжевого? На скільки кілограмів червоний товстун легший за синього?

3. Скільки кілограмів і на яку шальку терезів треба додати, щоб терези були в рівновазі? Домалюй гирю з відповідним написом.

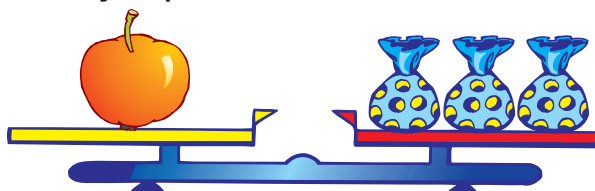

4. Товстун масою 6 кг несе гирю, важчу за нього на 2 кг. Яка маса гирі?

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

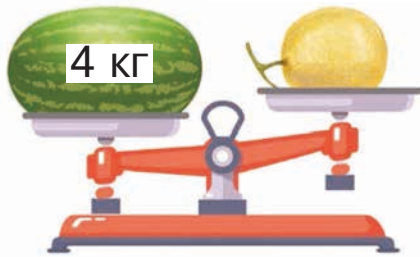
Відповідь: кілограмів.

5. Яка маса яблука? Поміркуй, чому масу вимірюють кілограмами, а не цукерками.

6. Яка маса дині?

На 1 кг менше

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

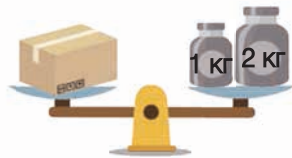
Відповідь: \square кілограми.

7. За допомогою яких гир можна зважити ці посилки?
Вкажи стрілками.

8. Яка маса посилки?

1)

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

Відповідь: \square кілограми.

2)

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

Відповідь: \square кілограмів.

9. 1. Виконайте дії. Підкресліть найменшу суму.

$$5 + 5 = \underline{\square \square}$$

$$10 - 6 = \underline{\square}$$

$$1 + 9 = \underline{\square \square}$$

$$5 + 3 = \underline{\square}$$

$$8 - 6 = \underline{\square}$$

$$2 + 7 = \underline{\square}$$

2. Виконайте дії. Підкресліть найбільшу різницю.

$$10 - 8 = \underline{\square}$$

$$4 + 6 = \underline{\square \square}$$

$$9 - 8 = \underline{\square}$$

$$10 - 5 = \underline{\square}$$

$$3 + 7 = \underline{\square \square}$$

$$10 - 4 = \underline{\square}$$

Літр

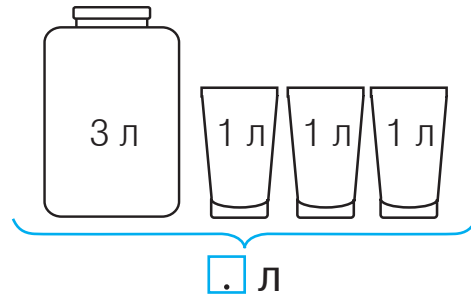
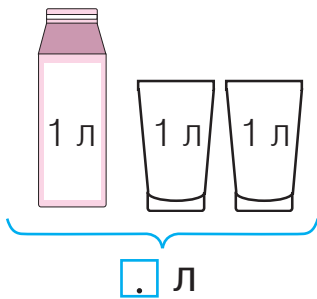
1. У пакеті, пляшці та банці вміщується 1 літр соку.

1 літр — 1 л

1 л

2. Запиши, скільки літрів води в цих посудинах.

3. В одній банці було 3 л води, а в другій — на 2 л менше. Скільки літрів води було в другій банці?

$$\square \square \square = \square \text{ (___)}$$

Відповідь: літр.

4. У банці 4 л соку, а в бідоні — 6 л. Скільки літрів соку в банці та бідоні разом?

$$\square \square \square = \square \square \square \text{ (___)}$$

Відповідь: літрів.

5. У бідоні було 6 л соку. Протягом дня 2 л соку випили. Скільки літрів соку залишилося в бідоні?

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

Відповідь: \square літри.

6. На скільки більше літрів води в бідоні, ніж у каністрі?

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

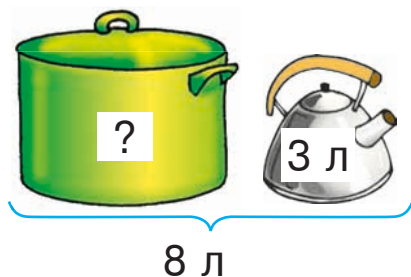
Відповідь: на \square л більше.

7. Складіть та розв'яжіть задачі.

1.

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

Відповідь: \square літрів.

2.

Було	Долили	Стало
6 л	2 л	?

$$\square \square \square = \square \text{ (____)}$$

Відповідь: \square літрів.

8. Заповни цікаві квадрати за зразком.

3	+	2	=	5
+		+		+
3	+	1	=	4
=		=		=
6	+	3	=	9

9	-	2	=	
-		-		-
3	-	1	=	
=		=		=
	-		=	

1	+	4	=	
+		-		+
5	-	3	=	
=		=		=
	+		=	

9. Розташуй літери в порядку спадання чисел і отримаєш слово. Запиши його.

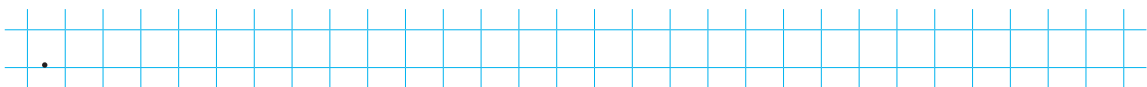
40
ї

60
п

30
з

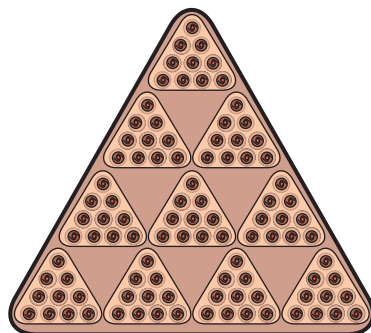
50
о

20
д

Десять десятків. Порівняння задач

1. У великій коробці десять малих коробок із цукерками. У кожній малій коробці — один десяток цукерок. Скільки десятків цукерок у великій коробці? Скільки це цукерок?

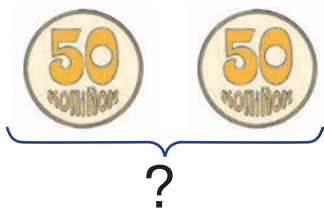

10 десятків — це 1 **сотня**, або **сто**.

10 дес. = 1 сот.

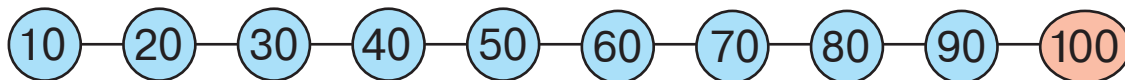
1 сот. = 100 од.

2. Обчисли.

$$50 + 50 = \dots$$

3. Виконайте дії за допомогою числового ряду.

1.

$$4 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$40 + 20 = \square \square$$

$$10 \text{ дес.} - 1 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$100 - 10 = \square \square$$

$$5 \text{ дес.} + 3 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$50 + 30 = \square \square$$

2.

$$8 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} = \square \square \text{ дес.}$$

$$80 + 20 = \square \square \square$$

$$10 \text{ дес.} - 4 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$100 - 40 = \square \square$$

$$10 \text{ дес.} - 5 \text{ дес.} = \square \text{ дес.}$$

$$100 - 50 = \square \square$$

4. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) У притулку для тварин було 8 котиків і 6 песиків. Кого було менше і на скільки?

Відповідь: песиків на менше.

2) У притулок для тварин волонтери привезли 8 ящиків корму для котів, а корму для собак — на 2 ящики менше. Скільки ящиків корму для собак привезли волонтери?

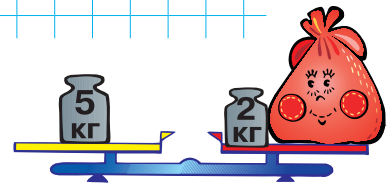
Відповідь: ящиків.

5. Яка маса товстуна?

Відповідь: кілограми.

Яка маса гир?

Відповідь: кілограмів.

$6 + 3 \square 8 + 2$

$2 + 7 \square 3 + 5$

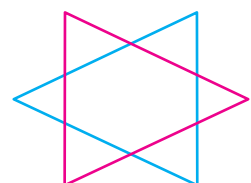
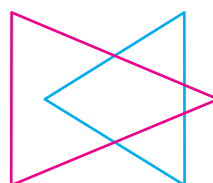
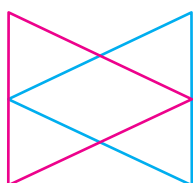
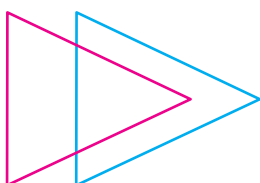
$6 + 4 \square 10 - 1$

$5 + 3 \square 8 - 2$

$3 + 7 \square 5 + 5$

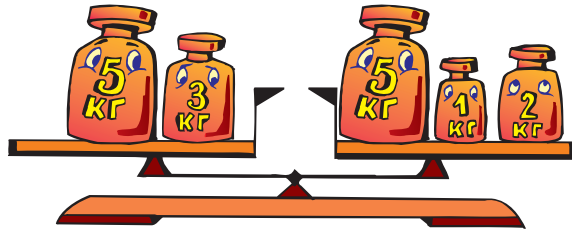
$4 + 5 \square 10 - 2$

7. Які фігури утворюють спільні частини трикутників? Наведи ці фігури простим олівцем.

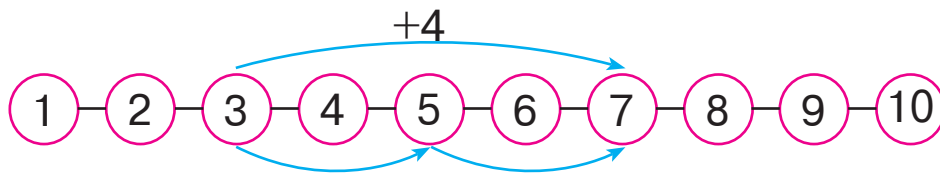
Додавання кількох доданків

1. Досліди, як можна додати кілька доданків.

$$5 + 3 = 5 + 1 + 2$$

2. Поясни на основі числового ряду, яким іще способом можна знайти суму $3 + 4$. Допиши пропущені числа.

$$3 + 4 = 3 + \dots + \dots = \dots$$

3. Знайди суми кількох доданків.

$$\begin{array}{l} 5 + 3 + 2 = \dots \qquad 3 + 3 + 3 = \dots \\ 3 + 2 + 1 = \dots \qquad 4 + 2 + 2 = \dots \end{array}$$

4. Запиши й виконай додавання. Порівняй отримані суми.

.....

.....

5.

Було на
галявині

5

До них
прийшли

3

Прибігла
ще

1

Стало

?

$$\square \square \square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square білочок.

6.

1. $5 + 2 + 2 = \square$

$4 + 3 + 3 = \square \square$

$4 + 4 + 1 = \square$

$3 + 3 + 3 = \square$

2. $7 + 1 + 2 = \square \square$

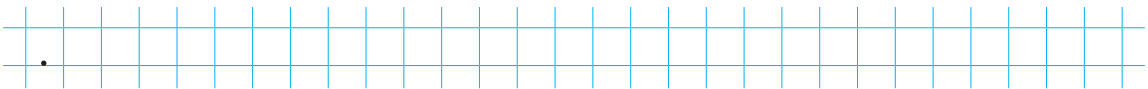
$2 + 5 + 2 = \square$

$2 + 2 + 2 = \square$

$1 + 6 + 1 = \square$

7.

У каністрі було 10 л води. Чотири літри перелили в банку. Скільки літрів води залишилося в каністрі?

Відповідь: \square літрів.

8.

У кругових виразах результат першого виразу стає початком наступного, а результат останнього — початком першого. Запиши їх у потрібному порядку та виконай обчислення.

$2 + 5$

$10 - 9$

$7 - 4$

$6 + 4$

$8 - 3$

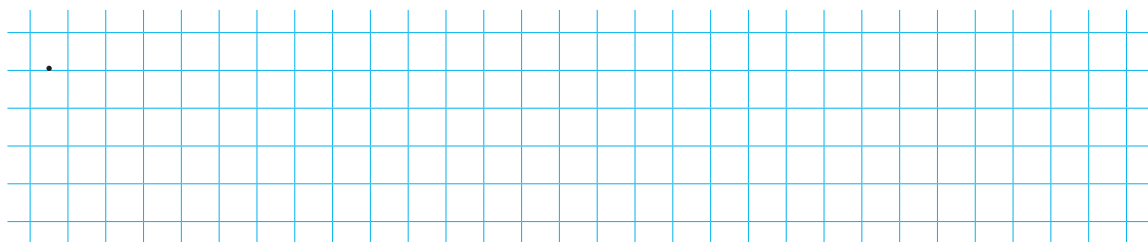
$3 + 3$

$9 - 7$

$1 + 7$

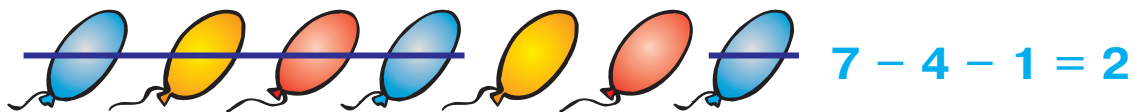
$4 + 5$

$5 - 1$

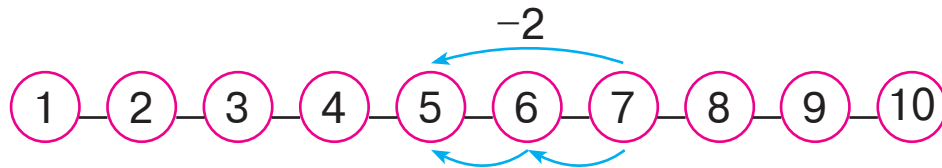

Віднімання кількох чисел

1. Досліди, як виконують віднімання кількох чисел.

2. Поясни на основі числового ряду, як можна знайти різницю $7 - 2$. Допиши пропущені числа.

$7 - 2 = 7 - \dots - \dots = \dots$

3. Виконай віднімання.

$9 - 3 - 1 = \dots$ $10 - 2 - 3 = \dots$
 $9 - 3 - 2 = \dots$ $7 - 4 - 1 = \dots$

4.

Було 6	З'їла Оля 3	З'їв Тарас 2	Залишилося ?
--	---	---	-------------------------------

$\square \square \square \square \square = \square$ (_____)

Відповідь: \square кекс.

5. Іринка пустила 5 паперових корабликів у струмочок. Два кораблики потонули. Скільки корабликів тримається на плаву?

Відповідь: кораблики.

6. На сонечку грілося 3 жабки. Коли до них приєдналося ще декілька, то всіх жабок стало 7. Скільки жабок приєдналося?

Відповідь: жабки.

7.

1. $5 - 3 - 1 = \square$

$6 + 1 + 2 = \square$

$2 + 1 + 5 = \square$

$10 - 3 - 1 = \square$

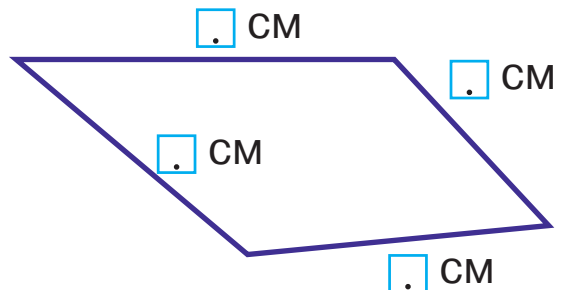
2. $9 - 6 - 2 = \square$

$2 + 3 + 4 = \square$

$1 + 3 + 5 = \square$

$8 - 5 - 2 = \square$

8. Вимірй і запиши довжини сторін чотирикутника. Знайди суму довжин найбільшої і найменшої сторін.

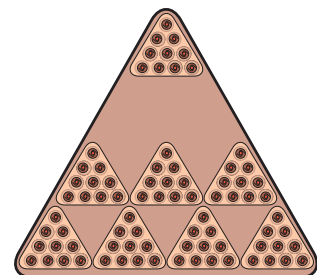
= (см)

Відповідь: сантиметрів.

9. Доповни коробку до 10 десятків цукерок. За бажанням домалюй коробки й цукерки в них.

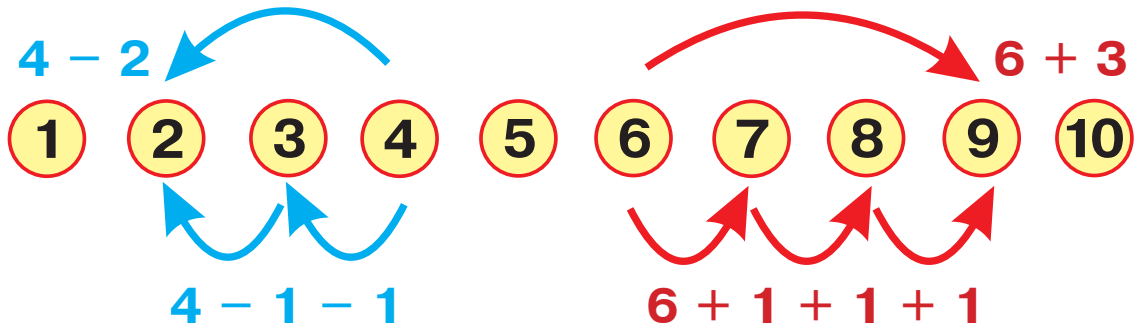
8 дес. + дес. = 10 дес.

$80 + \square\square = 100$

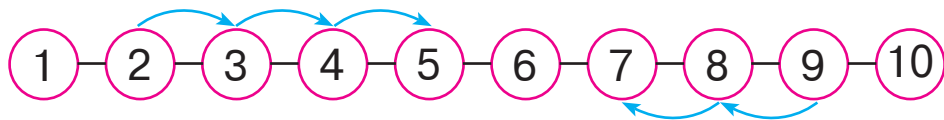

Додавання та віднімання по одиниці

1. Досліди, як можна виконати додавання і віднімання по одиниці.

2. Поясни за допомогою числового ряду, як можна виконати додавання і віднімання по одиниці. Допиши результати.

$2 + 1 + 1 + 1 = .$ $9 - 1 - 1 = .$

3. Допиши пропущені числа.

$4 + 1 + 1 + 1 = .$ $9 - 1 - 1 = .$

$4 + 3 = .$ $9 - . = .$

$5 + . = .$ $7 - . = .$

$5 + . + . + . = .$ $7 - . - . - . = .$

4. Обведи найменше з поданих чисел.

80 20 100 40

5. За малюнками складіть і розв'яжіть задачі.

1.

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square книжок.

2.

$$\square \square \square = \square (\text{---})$$

Відповідь: \square клубочків.

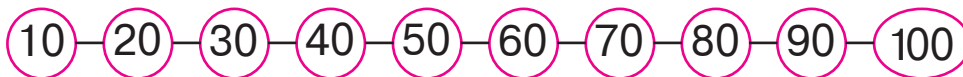
6. Троє рибалок мали 7 рибин. Кожен із них спіймав ще по одній рибині. Скільки всього рибин стало в рибалок?

$$\square + \square + \square + \square = \square \square (\text{---})$$

Відповідь: $\square \square$ рибин.

7. Обчисли за допомогою числового ряду.

$$20 + 60 = .$$

$$70 + 30 = .$$

$$40 + 30 = .$$

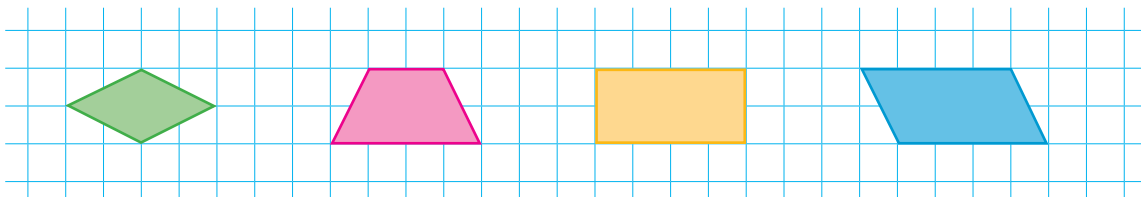
$$100 - 90 = .$$

8. Петрик зробив 7 паперових літачків, а Сніжана — на 2 більше. Скільки літачків зробила Сніжана?

Відповідь: \square літачків.

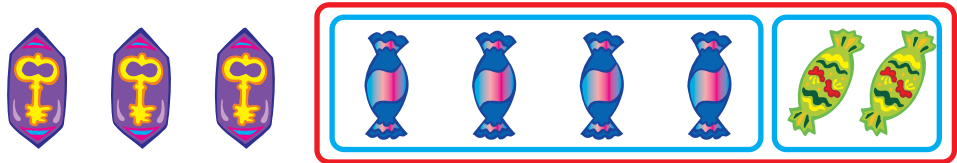
9. Які фігури можна сховати за іншими фігурами? За якими саме?

Додавання та віднімання чисел частинами

1. Досліди, як виконали додавання і віднімання чисел. Зроби висновок.

$3 + 6 = 9$
 $3 + 4 + 2 = 9$

$9 - 6 = 3$
 $9 - 4 - 2 = 3$

Числа можна додавати і віднімати частинами.

2. Виконай додавання та віднімання з поясненням. Допиши потрібні числа.

$$9 - 2 - \square = \square$$

$$2 + \square + \square = \square$$

$$9 - \square - \square = \square$$

$$\square - \square - \square = \square$$

- 3.

Було

8

Подарували

Залишилося

?

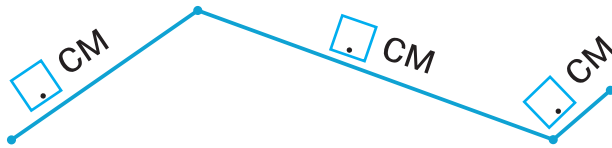

$$8 - 3 = \dots (\dots)$$

$$8 - 1 - 1 - 1 = \dots (\dots)$$

Відповідь: квіток.

4. Визнач довжину ламаної лінії.

$$\square + \square + \square = \square \text{ (CM)}$$

Відповідь: \square сантиметрів.

5. Розташуй літери в порядку спадання чисел і отримаєш слово. Запиши його.

70	10	30	40	60	50	20
С	А	Ч	И	И	Н	К

Grid for writing the answer.

6. Розв'яжи задачу. Підкресли потрібну відповідь.

Від кози надоїли 3 л молока. Із 2 л молока зробили сир, а решту випили. Скільки літрів молока випили?

1 коза

1 л

2 л

5 л

Grid for writing the answer.

7. Запиши та виконай обчислення за зразком.

$$5 + 3 = 5 + 1 + 1 + 1 = 8$$

$$7 - 4 = 7 - 1 - 1 - 1 - 1 = 3$$

Grid for writing and solving the problems:

$3 + 3 =$

$8 - 5 =$

$2 + 5 =$

$4 + 4 =$

Гривня

1. Національною валютою України є гривня.
Розглянь зображення українських грошей.

2. Діти грали в магазин.

- 1) Із якого гаманця платили за ту чи іншу річ, якщо кожна іграшку купували з окремого гаманця?
- 2) У якому гаманці найбільше грошей? У якому гаманці найбільше монет?
- 3) Скільки гривень здачі можна отримати, якщо заплатити за кораблик із зеленого гаманця?
- 4) Скільки всього монет по 1 гривні?
- 5) Знайди серед монет найбільшу за вартістю. Скільки є таких монет?

3. Скільки копійок у гривні? Домалюй монети по 10 коп.

100 коп. = 1 грн

1 коп. 1 грн

4. Один зошит коштує 4 грн. Скільки гривень коштують два такі зошити?

Відповідь: гривень.

5. Підкресли потрібну відповідь.

Діти знайшли скарб, у якому було 3 золоті та 4 срібні монети, а бронзових стільки, скільки золотих і срібних монет разом. Скільки бронзових монет було у скарбі?

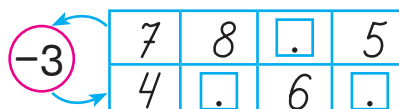
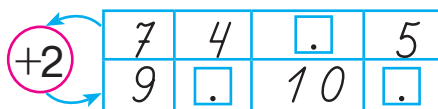
3
монети

1
монета

4
монети

7
монет

6. Допиши пропущені числа.

7. В Олі було 6 гривень. Тато дав їй ще грошей, і в дівчинки стало 10 гривень. Скільки гривень дав доньці тато?

Відповідь: гривні.

8. 5 грн 50 коп.

10 грн 10 коп.

6 грн 10 коп.

1 грн 100 коп.

Числовий вираз. Значення числового виразу

1.

Числа, поєднані знаками арифметичних дій, називають **числовим виразом**.

Це вирази

$$6 - 4 + 2$$
$$1 + 3$$

Ці записи не є виразами

$$2 + 3 = 5$$
$$3 > 2$$

Якщо виконати всі дії у виразі, знайдемо **значення виразу**.

2. Обведи числові вирази.

$8 + 2$

$6 > 4$

$10 - 5$

$7 = 7$

$5 + 3 = 8$

$9 + 1 - 2$

$4 > 0$

$7 - 2$

3. Знайди значення виразів.

$3 + 6 - 5 = \square$

$2 + 2 + 1 + 5 = \square\square$

$30 + 60 - 50 = \square\square$

$10 - 7 + 1 - 3 = \square$

4. Серед цих виразів є два, які ти не зможеш обчислити. Знайди значення решти виразів.

$20 + 40$

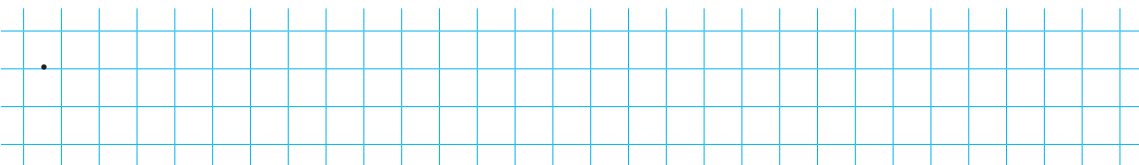
$1 \text{ грн} - 40 \text{ коп.}$

$5 - 8$

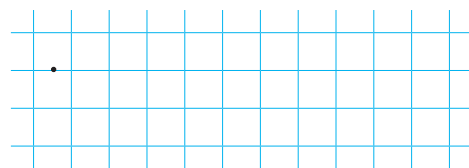
$60 - 50$

$1 \text{ см} - 1 \text{ кг}$

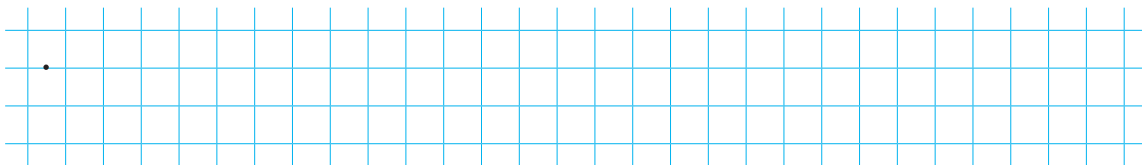
$6 + 4$

5. За малюнком склади і запиши вираз. Прочитай його по-різному.

6. За малюнком склади і запиши один вираз на додавання та два вирази на віднімання.

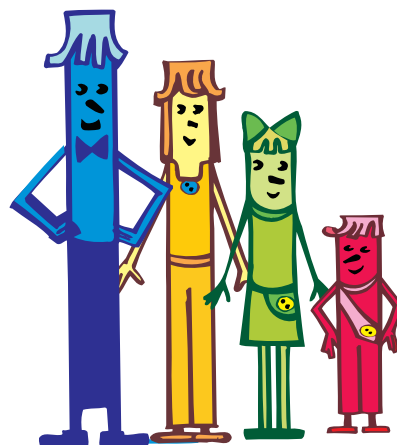
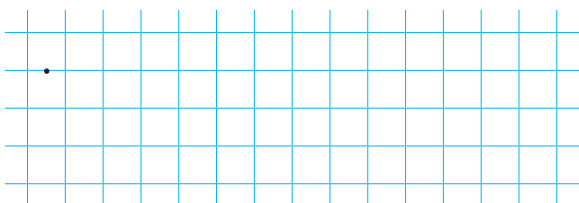

7. На болоті було 3 лелеки. До них приєдналося ще 7 лелек. Скільки лелек стало?

Відповідь: лелек.

8. Який цибань на малюнку найвищий? На скільки сантиметрів він вищий від найнижчого цибаня? Виміряй і запиши.

9. Накресли відрізок завдовжки як жовтий цибань, а потім познач на ньому довжину зеленого цибаня.

Рівність, нерівність

1. Вирази, поєднані з числами або іншими виразами знаком «=», називають **рівностями**.
Числа або вирази, поєднані знаками «>», «<», називають **нерівностями**.

Правильні рівності

$$5 - 3 = 2$$
$$4 + 3 - 1 = 6$$

Правильні нерівності

$$8 > 4$$
$$5 - 4 < 9$$

Неправильні рівності

$$10 - 8 = 4$$
$$80 - 40 = 20$$

Неправильні нерівності

$$10 > 40$$
$$8 + 1 < 2 + 1$$

2. Підкресли правильні рівності та нерівності.

$$5 + 2 - 1 = 6$$

$$1 < 5$$

$$9 - 1 = 10$$

$$2 - 2 > 2 + 1$$

3. Прочитай рівності різними способами, використовуючи ці слова.

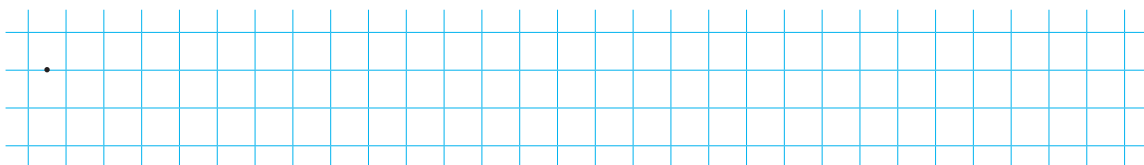
$$6 + 2 = 8$$

$$9 - 3 = 6$$

додати
плюс
збільшити
сума

відняти
мінус
зменшити
різниця

4. Із чисел 8, 1, 7 склади і запиши правильні рівності.

5.

$2 + 3 \square 3 + 2$

$6 + 3 \square 6 + 4$

$1 + 9 \square 10$

$1 + 7 \square 9 - 1$

$3 + 7 \square 3 - 0$

$8 - 2 \square 5$

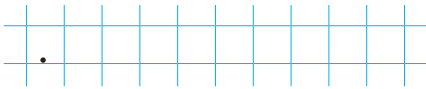
6.

Складіть та розв'яжіть задачі.

1. Юрко Оля Олег
6 2 1

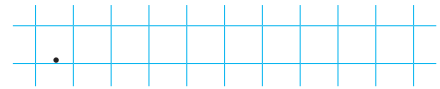
?

Відповідь: корабликів.

2.

9

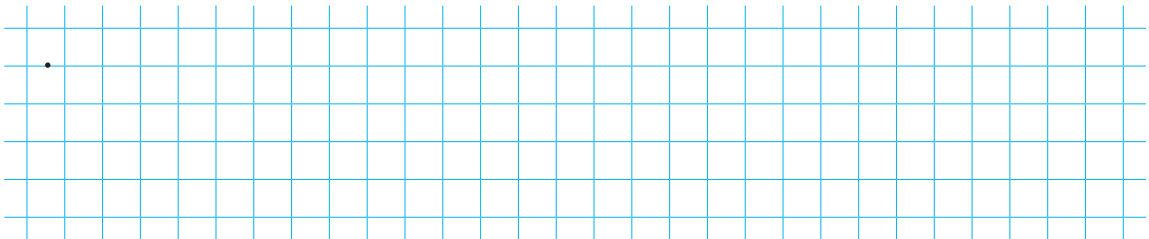

Відповідь: кульки.

7.

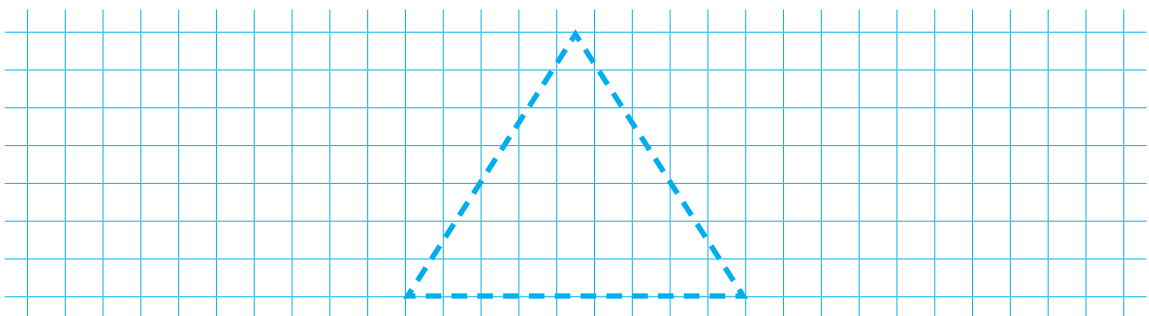

$9 - 1 + 2$ $7 - 3 - 3$ $8 - 2 - 1$
 $6 - 2 - 2$ $5 + 1 - 3$ $2 + 6 - 1$ $4 + 2 + 3$
 $3 + 4 - 1$ $1 + 4 - 1$ $10 - 3 + 1$

8.

Сторони даного трикутника наведи зеленим кольором, а вершини познач червоним.

Урок-дослідження. Розв'язування задач. Знаходження значень виразів

1. Розв'яжіть задачі. Обґрунтуйте вибір дії.

1. Президент нагородив 5 захисників України орденом «Золота Зірка» та стільки ж захисниць орденом «За мужність». Скільки всього захисників та захисниць нагородив Президент України?

Відповідь: захисників та захисниць.

2. У вазі лежало 10 тістечок. Оля взяла 3 тістечка. Скільки тістечок залишилось у вазі?

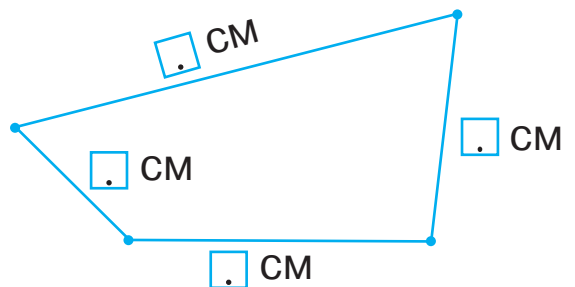

Відповідь: тістечок.

3. 8 кг
на ?
5 кг

Відповідь: моркви на кг менше.

2. Вимірй і запиши довжини сторін чотирикутника. На скільки сантиметрів найдовша його сторона більша від найкоротшої?

= (_____)

Відповідь: на сантиметри більша.

3. Один коваль викував 10 деталей до воріт, а інший коваль — на 3 деталі менше. Скільки деталей викував інший коваль?

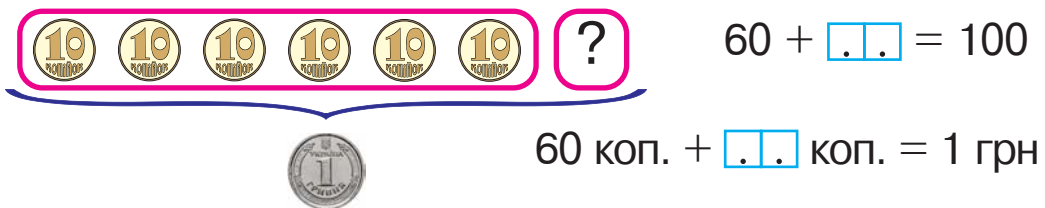
$$\square \square \square \square = \square \square (\text{---})$$

Відповідь: \square деталей.

4. Розташуй літери в порядку зростання чисел і отримаєш слово. Запиши його.

5. Доповни до гривні.

$$4 + 1 \square 4 - 1 \quad 10 - 3 \square 10 - 4$$

$$5 + 2 \square 2 + 5 \quad 10 + 0 \square 2 + 8$$

$$3 + 4 \square 1 + 7 \quad 8 - 3 \square 6 - 3$$

7. У вазу, яка вміщує 10 л води, налили 4 л. Скільки літрів води можна ще долити в цю вазу?

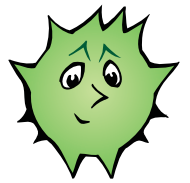
Відповідь: \square літрів.

ЦІКАВІ ЗАВДАННЯ

Задачі про жолуді та каштани

Якщо якась із цих задач викличе в тебе труднощі, розклади на столі каштани і жолуді та розв'яжи задачу за їх допомогою.

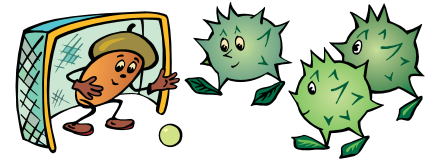

1. У коробці жили 10 каштанів і 10 жолудів. Яких мешканців було більше і на скільки?

2. На терезах гойдаються 3 каштани і 7 жолудів. Скільки всього плодів гойдається на терезах?

3. Три жолуді і стільки ж каштанів граються в хованки під столом. Скільки всього плодів бере участь у грі?

4. Гравці загубили 3 горошинки-м'ячі. Скільки м'ячів залишилось, якщо спочатку їх було 9?

5. У мисці з водою плавало 4 жолуді. До них приєдналося ще 3. Скільки всього жолудів тепер плаває у мисці?

Handwriting practice grid for question 5.

6. На столі було 10 каштанів. Два каштани стрибнули на підлогу. Скільки каштанів залишилося на столі?

Handwriting practice grid for question 6.

7. Три жолуді та 6 каштанів сперечаються, чий батько вищий. На скільки менше жолудів, ніж каштанів, бере участь у суперечці?

Handwriting practice grid for question 7.

8. Із 10 жолудів тільки 4 мають шапочки. Скільки жолудів шапочок не мають?

Handwriting practice grid for question 8.

9. На столі стояло 5 чашок. Вісім жолудів вирішили в них оселитися. Скільком жолудям чашок не вистачило, якщо в кожній чашці може жити тільки один жолудь?

Handwriting practice grid for question 9.

10. Дев'ять жолудів вирішили скупатися. Два з них після купання добре витерлися, а решта намокли і проросли. Скільки дубів виросте, якщо жоден пророслий жолудь не загине?

Grid for writing the answer to question 10.

11. Каштани знайшли чорнило й 6 із них перефарбувалися. Скільки каштанів не змінювали кольору, якщо всього їх було 10?

Grid for writing the answer to question 11.

12. Каштани ненароком розлили на підлогу чорнило. Із 5 чорнильних плям 3 вони змогли витерти. Скільки плям залишилось?

Grid for writing the answer to question 12.

13. Лісові дітки побудували собі два будиночки. В одному живуть 9 жолудів, а в іншому — 6 каштанів. На скільки менше мешканців у каштановому будиночку?

Grid for writing the answer to question 13.

14. П'ять пророслих жолудів пішли жити в ліс, а три— в парк. Скільки жолудів живуть у лісі й парку разом?

15. Вісім жолудів пішли шукати воду. Кілька жолудів заблукали, а 2 дійшли до води. Скільки жолудів заблукало?

16. Два жолуді знайшли друзів, які заблукали. Перший жолудь знайшов 2 друзів, а другий— на 2 більше. Скільки друзів знайшов другий жолудь?

17. Чотири жолуді і стільки ж каштанів змагалися з бігу. Скільки бігунів брало участь у змаганнях?

18. Сім каштанів оселились у квіткових горщиках, але 5 із них передумали й пішли жити на вулицю. Скільки каштанів залишилось у горщиках?

Задачі про Шахове королівство

1. Кожен шаховий король має 2 офіцери та 8 солдатів-пішаків. Скільки в короля солдатів і офіцерів разом?

Grid for solving the first problem.

2. Король зібрався на війну зі своїми 8 пішаками, але королева 7 пішаків забрала допомагати на кухню. Скільки пішаків залишилось у короля?

Grid for solving the second problem.

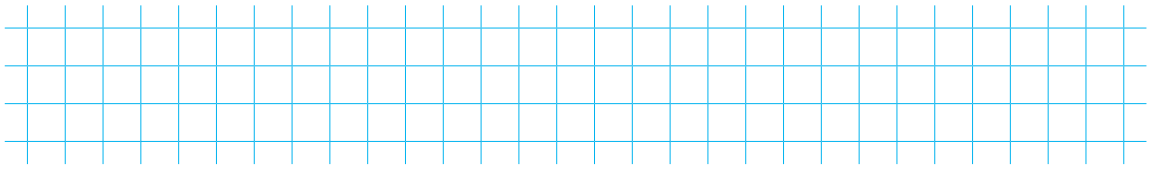
3. Король організував олімпійські ігри. У них брали участь 8 білих і 10 чорних фігур. На скільки менше було білих фігур, ніж чорних?

Grid for solving the third problem.

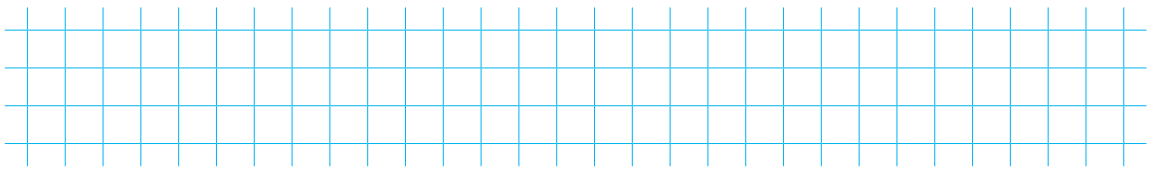
4. Білий король проскакав на своїх конях 7 кругів навколо шахівниці, а чорний король — на 2 круги більше. Скільки кругів навколо шахівниці зробив чорний король?

Grid for solving the fourth problem.

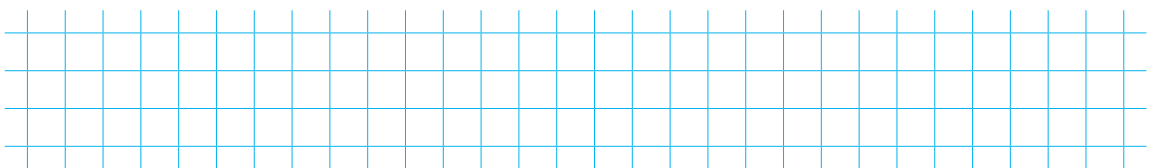
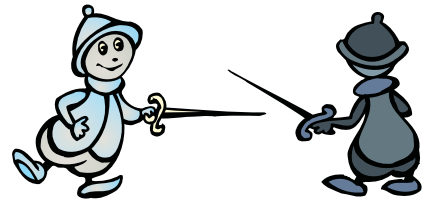
- 5.** Білий кінь 8 разів перестрибував через башту-туру, а чорний — тільки 5. На скільки менше стрибків зробив чорний кінь?

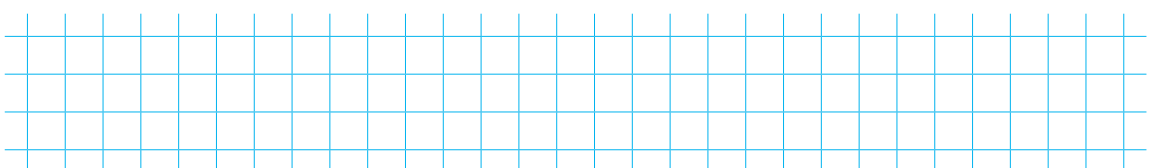
- 6.** Білий король пообіцяв зробити свого пішака офіцером, якщо той отримає 5 перемог у змаганнях. Пішак переміг у 9 змаганнях. На скільки більше перемог здійснив пішак, ніж було потрібно?

- 7.** Білий пішак переміг у фехтуванні 7 чорних пішаків і 2 офіцерів. Скільки чорних супротивників переміг білий пішак?

- 8.** На святковий стіл королева подала 10 звичайних тортів і 6 тортів з морозива. На скільки менше було холодних тортів, ніж звичайних?

ЗМІСТ

Компоненти дії додавання. Многокутник	4
Число і цифра 0. Порівняння нуля з натуральним числом	6
Додавання та віднімання числа 0	8
Компоненти дії віднімання. Куб	10
Переставний закон дії додавання.....	12
Додавання та віднімання в межах 10	14
Задача. Структура задачі.....	14
Складання та розв'язування задач за малюнками.....	16
Розв'язування задач на знаходження суми	18
Розв'язування задач на знаходження остачі.....	20
Урок-дослідження. Складання та розв'язування задач	22
Додавання та віднімання числа 1	24
Збільшення та зменшення числа на 1	26
Додавання та віднімання числа 2. Куля	28
Збільшення та зменшення числа на 2	30
Задачі на збільшення та зменшення числа на кілька одиниць	32
Додавання та віднімання числа 3	34
Збільшення та зменшення числа на 3	36
Урок-дослідження. Десяток	38
Додавання та віднімання числа 4	40
Збільшення та зменшення числа на 4	42
Знаходження невідомого доданка	44

Додавання та віднімання числа 5. Діаграма	46
Збільшення та зменшення числа на 5	48
Різницеве порівняння чисел	50
Двадцять, тридцять, сорок	52
Додавання та віднімання числа 6	54
П'ятдесят, шістдесят, сімдесят.....	56
Урок-дослідження. Задачі, що містять поняття «стільки ж»	58
Додавання та віднімання числа 7	60
Вісімдесят, дев'яносто, сто	62
Додавання та віднімання чисел 8 і 9.....	64
Кілограм	66
Літр.....	68
Десять десятків. Порівняння задач	70
Додавання кількох доданків.....	72
Віднімання кількох чисел	74
Додавання та віднімання по одиниці	76
Додавання та віднімання чисел частинами.....	78
Гривня	80
Числовий вираз. Значення числового виразу.....	82
Рівність, нерівність	84
Урок-дослідження. Розв'язування задач. Знаходження значень виразів	86
Цікаві завдання	88
Задачі про жолуді та каштани.....	88
Задачі про Шахове королівство.....	92

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

(у 3-х частинах)

Частина 2

Навчальний посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Головний редактор *Богдан Будний*

Редакторка *Ірина Чорненька*

Художниця *Олеся Томків*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Художній редактор *Ростислав Крамар*

Технічна редакторка *Неля Домарецька*

Комп'ютерна верстка *Ольги Кравчук, Зоряни Сидор*

Підписано до друку _____. Формат 84×108/16. Папір офсетний.

Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 10,08.

Умовн. фарбо-відб. 40,32.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

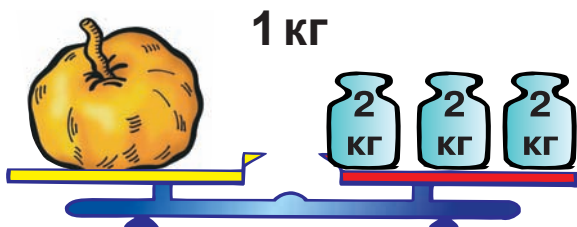
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

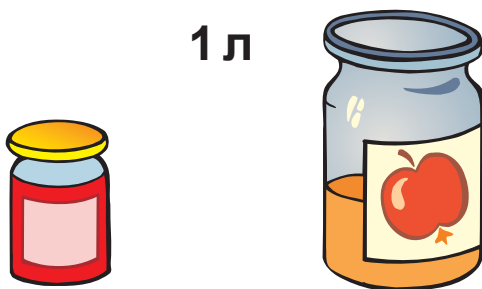
ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН ДОДАВАННЯ

$$5 + 4 = 4 + 5$$

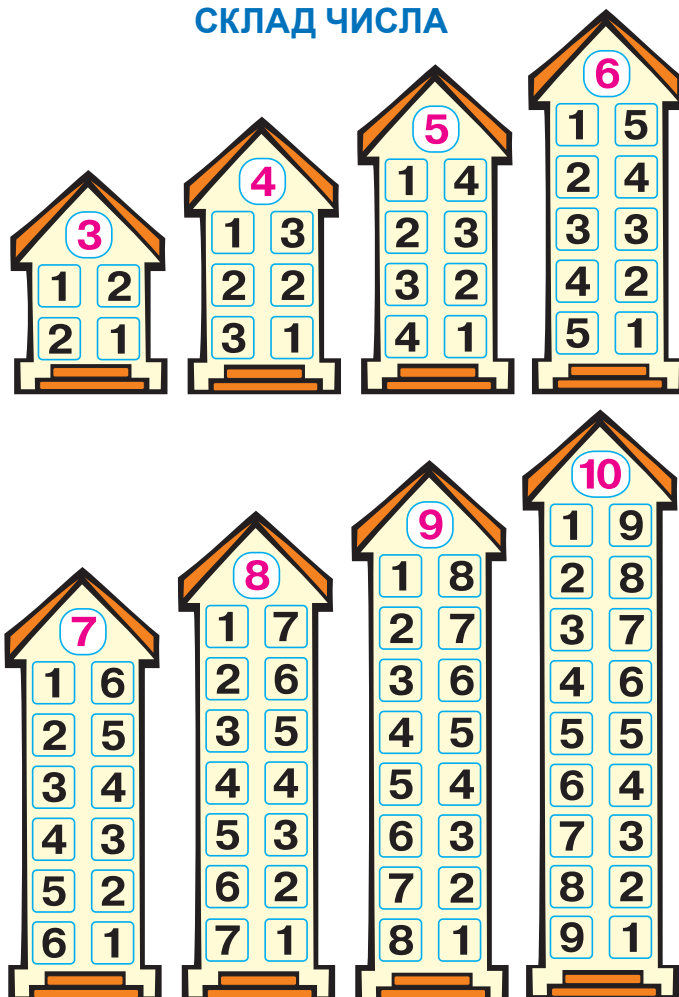
ОДИНИЦІ МАСИ

ОДИНИЦІ МІСТКОСТІ

СКЛАД ЧИСЛА

КРУГЛІ ЧИСЛА

